

PING-PONG BŪDU

LŪŽIS JAV-RAUD. KINIJOS SANTYKIUOSE?

Žaidimą pradėjo -- techniškai kalbant: sviedinių servavo -- prezidentas Nixonas. Jis atšaukė draudimą JAV piliečiams be leidimo lankytis Raudonoje Kinijoje ir savo pranešime kongresui apie užsienio politiką pirmą kartą ją pavadino oficialiu vardu: "Kinijos liaudies res-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

publika". Tai buvo 'ping'. 'Pong' neteko ilgai laukti. Tarytum nei iš šio nei iš to, Kinijos stalo teniso federacija staiga pakvietė pas save atsilankyti JAV ping-pong komandą, kuri pasaulinėse stalo teniso žaidynėse Japonijoje pasirodė vidutiniškai. Pakvietimas su Washingtono palaiminimu buvo priimtas. Komanda -- septyni žaidėjai ir 8 palydovai -- išvyko į Raudonąją Kiniją, kur buvo labai pagarbiamai ir mandagiai sutikti. Ir kad tai nebūtų paslaptis, kartu po 22 metų pertraukos, į R. Kiniją buvo išleisti 3 amerikiečių korespondentai ir 2 NBC dirbą televizijos filmuotojai -- japonai.

Kai tokį diplomatinį žaidimą staiga pakartojo Šiaurės Korėja, pirmadienio ryte pakviisdama Pietų Korėjos politines partijas ir visuomenines organizacijas pokalbiui apie Korėjos sujungimą, galima drąsiai sakyti, kad JAV-R. Kinijos santykiuose įvyko lūžis ar bent esame labai arti jo.

Žinia, komunistinė pusė ji gali išaiškinti kaip savo laimėjimą. Kinijos stalo teniso žaidėjai, pasaulio čempionai, gali amerikiečius skaudžiai suplikti. Kinijos propaganda gali pakartoti Maskvos teigimus, kad amerikiečių masės yra jiems draugiškos, tik jų "valdantieji sluoksniai" yra nedori... atseit, reikia tik juos pašalinti. Tačiau galvoti, kad Mao nutarė pradėti 'draugiškumo' ofensyvą, kad ją laimėjus tai, kas nepasisekė smurtu, būtų gerokai naivu.

Tiesa, 'ping-pong' žaidynės nepakeis nei Pe-

kino valdžios savybių nei jos noro dominuoti, jei tik būtų galima visame pasaulyje. Viena tačiau aišku, kad Pekinas nori savo siekiams ieškoti kitų, daugiau civilizuotų būdų.

Neseniai šioje vietoje kalbėdami apie JAV-Kinijos santykius, nurodėme, kad Kinijai mažiau gali rūpėti greita komunistinė pergalė Vietnamu negu Sovietijai -- visi duomenys rodo, kad Pekinas patarė Hanojui vesti 'prailgintą' karą, nes kaip neatrodytų iš pirmo žvilgsnio keista, stiprios JAV reikalingos Kinijai jos išsilaikymui prieš Sovietiją. Kinijos puolimai ką tik pasibaigusiam kompartijos kongresui parodė, kad tie santykiai nepagerėjo. Sovietija, būdama techniškai stipresnė, kol kas gali nesiskaityti su Raudonąja Kinija. Tai reikia techniškos pagalbos ir tokiu mastu, kuriuo tapalga būtų suteikti tik

VIRŠUJE: Vaizdas iš protesto demonstracijos, kuri buvo su-ruošta balandžio 1d. Rochesterio prie Eastman teatro, kur šoko Sibiro šokėjai. Demonstracijoje dalyvavo daugiau kaip 150 asmenų: lietuviai, latviai, žydai ir ukrainiečiai, o taip pat nemažai amerikiečių, jų tarpe ir miesto burmistras Stephen May. Plačiau apie demonstraciją buvo parašyta praeitame Dirvos numeryje. Nuotraukoje dalis demonstruojančių su plakatais.

JAV. Čia turbūt ir glūdi viso šio ping-pong žaismo esmė.

Pakeisti nusistovėjusius santykius su Raudonąja Kinija labai norėtusi ir JAV. Kaina, kurią už tai iki šiol reikalavo Raudonoji Kinija buvo jai ant sidabrinio patiekalo atiduoti Taiwaną - Formozą. Toks reikalavimas iki šiol neleidavo ir rimtai svarstyti vadinamos 'dviejų Kinijos' politikos t.y. abiejų 'tautinės' ir 'liaudies' Kinijų pripažinimo. Žinia, po dviejų dešimtmečių Čiang-kaišeko ir jo palikuonių svoris labai sumažėjo -- kalbėti būtų galima apie nepriklausomo Taiwano palikimą. Bet tai daugiau formalumai, kurių su tvarkymą galima būtų atidėti vėlesniam laikui.

Kol kas Raudonoji Ki-

LIETUVOJE LANKO DAILĖS MUZIEJUS

Okup. Lietuvoje paskelbta muziejų lankytojų statistika. "Tiesoje" pažymėta, kad 1970 metais Lietuvos muziejus aplankė 3 mil. 23 tūkst. 937 žmonės. Labiausiai lankytas muziejus, tai Vilniuje veikiąs Dailės muziejus (695.000 lankytojų), toliau seka -- Kauno M.K. Čiurlionio dailės muziejus (459,7 tūkst.), Vilniaus Istorijos - etnografijos muziejus (435.000), Kauno Valstybinis istorijos muziejus, buv. Vytauto D. Muziejaus rūmuose (203,5 tūkst.). Provincijos muziejus aplankė tarp 40-80.000 lankytojų, pvz. Klaipėdos muziejų aplankė 80.000 žmo-

nių, A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinį muziejų -- 40,000 ir t.t.

Būdingas reiškinys: lankytojai žymiai daugiau lanko dailės ar Lietuvos etnografinius kultūros muziejus, negu tokius, kuriuose masiniai eksponuoti partijos, revoliucijos dalykai ar įvairiais galimais būdais garbinami Lietuvos ar sovietų komunistai. Dėl to Kauno istorijos muziejų pernai aplankė dvigubai mažiau žmonių, kaip Čiurlionio ar vilniškį etnografijos muziejus, net daugiau kaip trigubai mažiau, kaip Vilniaus Dailės muziejų. (E)

ĮSTEIGIAMA KASMETINĖ PREMIJA LAIKRAŠTININKAMS

Lietuvių Katalikų Mokslo akademija įsteigia nuolatinę kasmetinę premiją, 500 dolerių, lietuviui laikraštiniui tais metais periodikoje labiausiai pasitarnavusiam lietuvių krikščioniškos kultūros labui. Premijos iniciatorius ir mecenatas yra kun. Juozas Prunskis, kuris pasirūpins atitinkamu įnašu iš kurio palūkanų bus kasmet teikiama premija laikraštiniui. Pagrindinis įnašas pasiliks L.K.M. akademijos nuosavybė.

L. K. M. akademijos centro valdyba jau yra priėmusi premijų fondo reguliavimą ir premijų teikimo nuostatus. Jų projektą paruošdamas nuosirdžiai pasidarbavo akademijos pirmininkas

nija parodė, kad norui ir interesui esant, kalbėtis galima ir nepaisant formalumų -- nūdieniai ambasadoriai nevažiuoja įteikti kredencialų su kavalerijos palyda, iškilmes atstoja pigi ir visiems prieinama ping-pong partija.

kun. prof. Ant. Liūma, palaikydamas nuolatinę ryšį su kun. J. Prunskiu.

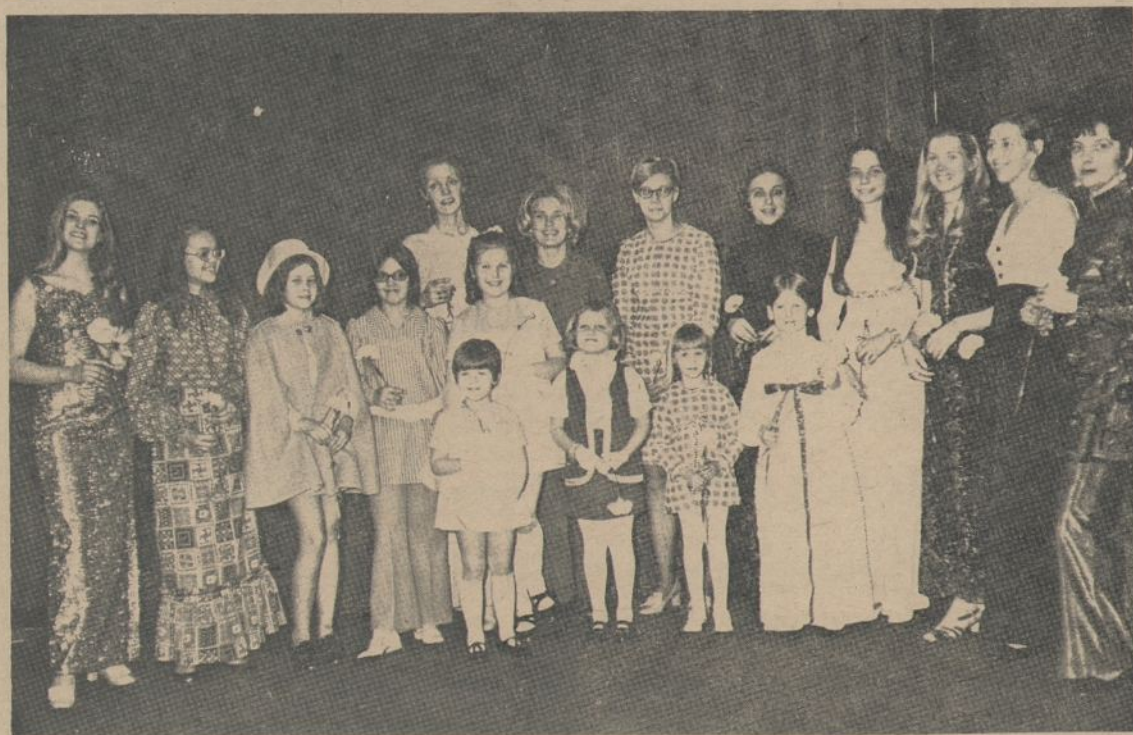
Premijai skirti kasmet vis kitoje lietuvių kolonijoje bus sudaroma jūry komisija. Komisijos bus sudaromos ne tik JAV-se, bet kai kuriais metais ir Kana-doje, Pietų Amerikoje, Europoje, Australijoje. Premijai kandidatus motyvuotus raštu galės siūlyti visi. Jūry komisija iš pasiūlytų ar visai naujų parinks laikraštiniuką, kuriam tais metais bus skiriamas premija. Premija bus teikiama labiausiai kūrybiingumu savo žurnalistiniame darbe pasižymėjusiam laikraštiniui, bet taip pat bus atsižvelgiama ir į sąlygas, kuriose jam tenka dirbti, ir į parodomą pasiaukojimą lietuviškai periodikai.

Jūry komisija bus sudaryta dar šią vasarą ir ji iki metų pabaigos parinks premijuotiną laikraštiniuką, kuriam premijos paskyrimą pasakels L.K.M. akademija, nustatydamas, kur ir kada premija bus įteikta.

Ateinančiais, 1972, metais L.K.M. akademija pasakels ir premiją už mokslo darbą. Ir ši premija bus duodama kasmet, po 1.000 dolerių. Ir šios premijos iniciatorius bei mecenatas kun. Juozas Prunskis.

K. BRADŪNUI PASKIRTA LRD PREMIJA

Lietuvių rašytojų draugijos premija, 1000 dolerių, kurią kasmet skiria Lietuvių Fondas, balsų dauguma šiomet paskirta Kaziui Bradūnui už jo poezijos rinkinį "Done-laičio kapas". Komisija, kuri tą premiją paskyrė, buvo: dr. K. Ambrozaitis, T. Antanaitis, P. Gaučys, A. Kairys ir V. Ramonas.

LMKF Philadelphia klubas suruošė madų parodą, kuri gražiai praėjo, sutraukusi daug žmonių. Nuotraukoje parodos modeliuotojos. Pirmoje eilėje iš kairės: O. Valaškaitė, R. Ardytė, S. Končaitė, R. Ardytė, D. Pluškonytė, R. Pluškonytė, R. Krušinskaitė, B. O'Gara ir R. Kailytė. Antroje eilėje: B. Setkowsky, R. Krušinskienė, G. Mitalaitė-L'Gara, E. Bendžitė, R. Šilekaitė, G. Jurijens, D. Makarauskaitė ir I. Končienė.

Kas nauja
Pasaulyje

• SOVIETUOJE, sprendžiant iš komunistų partijos suvažiavimo aplodismentų, Brežnevas neabejotinai yra nurungęs visus kitus ir stovi pirmajame vietoje. Po jo kalbos 5000 atstovų pusę valandos be pertraukos plojo, iš valdančiųjų pralaimėjusių, atrodo, bus Kosyginas, kuris iš antros vietos perėjo į trečią, užleisdamas vietą Podgorniu. Užs. reikalų ministras Gromyko, nebuvo išrinktas į Politbiurą, o Šeļepinas, buvęs saugumo viršininkas, dabar profsąjungų pirmininkas, iš 7 vietos perėjo į vienuolikąją. Perrinkimas Brežnevo sekretoriumi rodo, kad Sovietija nekeis savo politikos ir bus sustiprinta kova prieš "intelektualus reformistus ir revizionistus", o užsienio plane bus stengiamasi išlaikyti iš Stalino paveldėtą "imperiją".

• PENTAGONO apskaičiavimu sovietų karinė pagalba užsieniui nuo 1955 metų siekia 15 milijonų dolerių, kurių 4,5 milijono teko Egiptui ir 3 milijonai Šiaurės Vietnamui. Amerikiečių pagalba, Vietnamo neįskaitant, yra 40 milijonų dolerių, iš kurių Artimiesiems Rytams teko 20 milijonų. Vietnamui išleista 100 milijonų dolerių.

• ABIEJŲ VOKIETIJŲ siena yra stipriai saugoma. Komunistai, 1346 km. sienos ilgyje turi pasistatę 553 sargybos stebėjimo bokštus, iš kurių 96 yra gelžbetoniniai ir yra padėję 230,000 minų. Didžioji dalis sienos naktį būna apšviesta prožektoriais. Tos sienos apsaugos išlaikymas Rytų Vokietijai per metus atsieina apie 3 milijonus dolerių.

Rungtynės su naciais dėl Lietuvos (4)

LIETUVIAI IŠGELBĖJO TRIS
TILTUS PER NEMUNĄ...

Trumpai užsirašęs apie pagautas iš Kauno radijo svarbias informacijas, turėjau ryžtis pirmam uždokumentavimui lietuvių tautos valios vokiečių Uzs. Rkl. Ministerijai. Jis turėjo galutinai išaiškinti, ar Tretysis Recijas su Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atkūrimo faktų skaitysis, ar, priešingai, -- paseks Kryžiuočių Ordenopėdomis: nepaisys jokios lietuvių tautos teisės į laisvę ir LAF kraujo aukų kovoje prieš bendrą priešą -- bolševikus.

Tuo tikslu pasiprašiau telefonu, kad būčiau tuojau priimtas kokio atsakingo Uzs. Rkl. M-jos pareigūno, motyvuodamas, jog turiu labai svarbų ir skubų reikalą. Buvau nurodytas, jog būsiu priimtas pasiuntinio von Grundherrio, Pabaltijo ir Skandinavijos skyriaus vedėjo. Tai buvo tas pats von Grundherris kuriam birželio 19 d. buvau įteikęs savopagrindinį memorandumą Lietuvos klausimu. Kada jam, gerai orientuotam Lietuvos klausimu, dėsčiau tai, kas Lietuvoje įvyko, t.y., kad įvyko tautos sukilimas, deklaruotas Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atkūrimas ir kad tapo sudaryta tautinė Lietuvos Vyriausybė, mačiau, kaip visa tai veikė von Grundherrį, lyg būtų kas imetęs sprogtamąją bombą į Uzs. Rkl. M-ją. Paėmęs iš manęs užrašą apie radijo žinią iš Kauno, kurioje buvo nurodyta ir sakytos Vyriausybės sudėties priešakyje su manimi pačiu, kaip ministriu pirmininku, von Grundherris, nebesusivaldydamas, ar tyčia norėdamas suvaldyti dramatišką sceną, pradėjo kraščiuotis. Pašokęs iš savo fotelio, jis kelis kartus perėjo per savo erdvę kabinetą iš kampo į kampą, susiėmęs rankomis už galvos, ir priekaištaudamas, lyg pagrąšindamas maždaug šiais žodžiais:

-- Ką Jūs padarėte! Ką Jūs padarėte! Tai Lietuvai daug atsieis!

-- Už ką? -- paklausiau iš savopusės. -- Ar už tai, kad lietuvių tauta sukilė prieš bolševizmą, siekdama atstatyti savo valstybinę nepriklausomybę?

-- Bet kaip galima tokius dalykus daryti, kada Reicho kariuomenė žygiuoja prieš priešą? --

KAZYS ŠKIRPA

priekaištavo man toliau von Grundherr.

-- Tai, kas Lietuvoje įvyko, nėra vokiečių kariuomenei jokia staigmena -- atsikirtau, paaiškindamas, jog apiesukilimo paruošimą buvau vok. vadovybė iš anksto išpėjęs, kad ji šiam lietuvių pasiryžimui parodė daug simpatijos ir supratimo Lietuvos valstybės atstatymo reikalui; pridėjau, jog už visa tai, kas Lietuvoje įvyko, aš prisiimu ant savęs pilną atsakomybę, kaip LAF vadas ir Lietuvos Pasiuntinys.

-- Bet nieko apie tai nebuvo žinoma Uzs. Rkl. M-jai -- ginčijo von Grundherr.

-- Ne mano reikalas, kad vok. karo vadovybė nepainformavo Uzs. Rkl. M-jos -- pasiteisinau. Be to, priminiau von Grundherrui, jog dar balandžio mėnesį buvau pas jį atsilankęs ir daviau jam suprasti tai, ko lietuvių siekia; o taip pat, kad prieš vos kelias dienas įteikiau jam pačiam motyvuotą memorandumą Lietuvos reikalui.

-- Taip, taip, bet... -- kažką von Grundherr dar norėjo pasakyti, bet jam pritrūko kvapo. Tuo pačiu momentu kažkas paskambino jam telefonu ir mudviejų dialoge susidarė pauza.

Iš von Grundherrio laikosenos kalbantis telefonu buvo galima nujauoti, jog kažkas referavo apie tą patį dalyką -- įvykius Lietuvoje ir darė kažkokių piktų sugestių. Vėliau paaiškėjo, jog tai buvo dr. Greffe iš Gestapo. Tačiau iš von Grundherrio trumpų atsakymų, kuriuos iš dalies nugirdau sėdėdamas prie pasitarimų stalo, buvo man susidaręs įspūdis, jog von Grundherr nesi-skubino jam padarytomis sugestijomis pasinaudoti. Jo išsireiškimai: "taip, aš jau apie tai patyriau", "nieko ypatinga", "nereikia persiskubinti", "Jo Ekselencija (turėta omeny mane -- KŠ) kaip tik yra šiuo metu pas mane ir mudu draugiškai šnekučiuojamės"... Visa tai rodė, jog įtampa atslūgsta. Prasitarimą jog "šnekučiuojamės draugiškai" von Grundherr pasakė kiek ryškiau, dargi žvilgtelėjęs į mane su maloni nusišypsojimu.

Kai telefoninį pasikalbėjimą von Grundherr jau buvo baigęs, aš aiškinau jam, jog vokiečiai neturi nė mažiausio pagrindo mums, lietuviams, ką prikašioti. Sakiau, kad sukilimas įvyko ne prieš vokiečių kariuomenę, bet Lietuvos okupantus -- bolševikus bei rusų raudonosios armijos užnugaryje. Nurodžiau, jog niekas negali uždrausti lietuvių tautai kovoti už savo laisvę ir šiam tikslui pavartoti tokią priemonę, kokią ji laikė reikalinga. Kadanagi lietuvių sukilėliai į pražygiuojančius per Lietuvą vokiečių karius, sakiau, nešauo ir tarp jų ir šių pastarųjų susidarė draugiški santykiai tai patariau, kad Reicho Vyriausybė skaitytųsi su Lietuvos valstybės atstatymo faktų ir nedaužytų politinio porcelano su Lietuva. Baigdamas paprašiau, kad von Grundherr perteiktų šią mano sugestiją Uzs. Rkl. M-jos viršūnėms ir teiktųsi pasirūpinti, kad aš pats būčiau von Ribbentropo priimtas oficialioje audiencijoje, kad tuo būdu viešai pamanifestuotume jog tarp Vokietijos ir Lietuvos jokio nesusipratimo nėra įvykę.

Von Grundherr žadėjo tai padaryti ir duoti man skubų atsakymą, atsižvelgiant į reikalo svarbą ir jo skubotumą. Kaip iš po karopaskelbtų dipl. dokumentų matyti, von Grundherr buvo apie mudviejų dramatišką pasikalbėjimą padaręs ilgoką užrašą, pasikalbėjimo eigą gerokai iškraipydamas bei ją sa-vaip pafrizuodamas. Iš ranka užrašyto ant jo pažymėjimo "Fuehrer Mappe" (Vado bylai) įseina, jog kalbamas von Grundherrio užrašas buvo nukreiptas į patį Hitlerį. Be to, jame išakmiai pasakyta: (Mic. T120(616) 249802-4)

-- Į mano klausimą (kalbant apie sukilimo paruošimą -- KŠ) ar ir su kokiomis vokiečių įtaigomis jis tą reikalą buvo sutvarkęs, buvo iš jo pusės (mano -- KŠ) atsakyta: Jis jau ilgesnis laikas palaikęs ryšį su Karo Vadovybe (Oberkommando der Wehrmacht), Saugumo Skyriumi (Abwehr) ir pulk. ltn. Graebe, kuris, kaip kad ir Abwehrstelle Karaliaučiuje apie jo veiklą pilnai žino. Su Vyr. Karo Vadovybės pritarimu

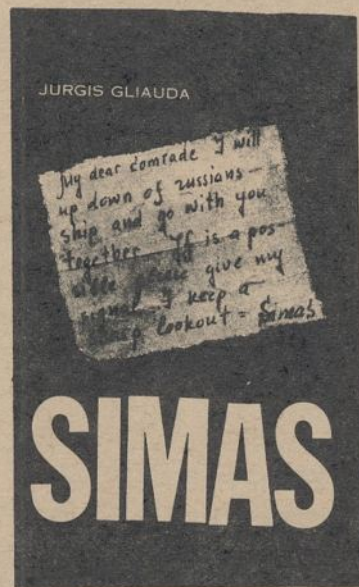
jis per savo patikėtinius palaikė ryšį su aktyviais Lietuvoje ir buvo padaręs viską dėl nūnai įvykusio sukilimo prieš sovietų karines pajėgas krašte. Škirpą matyti, pravedė vienkart ir Lietuvos Vyriausybės sudarymo planą su juo pačiu priešakyje. Kiek apie šį planą žinojo pats Abwehr Abteilung, apie tai aš spręsti negaliu.

Kaip buvo iš tikrųjų, skaitytojui jau žinoma. Jam žinoma, jog susitarimo su Vok. Uzs. Rkl. M-ja nebuvo pasieki-ta ne dėl mano, bet dėl pačios Uzs. Rkl. M-jos kaltės -- sąmoningo vengimo su manim tuo reikalu kalbėtis, net ir po to, kai priėmė mano birželio 19 dienos išsamų tuo klausimu memorandumą.

Norėdamas sutiprinti savo von Grundherrui padarytų pareiškimų poveikį ir pailustruoti mūsų tautos sukilėlių didvyrišką laikyseną kovoje prieš bendrą priešą, birželio 24 d. popiet telefonu perteikiau jam dar kaikurių žinučių iš Kauno radijo, apie kurias von Grundherr padarė sekantį užrašą (Mic. T 120(616)249813)

-- Buv. Lietuvos Pasiuntinys Škirpa paskambino man apie 16 val. 20 min. ir pranešė, jog apie 13 val. 30 min. vienas vokiečių karininkas pareiškė vokiečių kalba iš Kauno radijo stoties, jog vokiečių kariuomenės daliniai išgygiuoja į Kauno miestą. Šia proga jis (aš -- KŠ) reiškė savo pasitenkinimą tuo, kad lietuvių sukilėlių daliniai išgelbėjo tris kariškas labai svarbias tiltus per Nemuną ir Nerį nuo rusų raudonosios armijos sunaikinimo. Toliau jis paminėjo tris lietuvių aktyvistų bataljonus, kurie perėmė vadovavimą sukilimui, laikėsi labai narsiai ir didžiai pasitarnavo kovoje.

(Bus daugiau)

• Jurgis Gliuda, SIMAS. Išleido "Vilties" draugijos leidykla 1971 metais Clevelande. Knyga 160 psl., kainą 3 dol., gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

■ Europos lietuviai

LIUDAS VISMANTAS

PRANCŪZIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
NEATSILIEKA NUO KITŲ...

Kiek Prancūzijoje gyvena lietuvių, sunku būtų tiksliai pasakyti, bet tenka spėti, kad jų čia yra šimtai, o ne tūkstančiai, kaip Vokietijoje ar Anglijoje. Tačiau ir nedidelis būrys lietuvių, jei jis yra gerai organizuotas ir veiklus, sugeba atlikti didelius ir naudingus lietuvių darbus. Ir su dideliu džiaugsmu tenka pažymėti, kad Prancūzijos lietuviai visuomet pasireiškė aktyviai reprezentacijoje ir kovoje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Anksčiau čia gyveno ir veikė daugiau stiprių visuomeninių bei bendruomeninių jėgų: a.a. šie mirusieji: dr. J. Deveikė, Ed. Turauskas, Antanas Liutkus, Jonė Matorė, etc. Tačiau, nežiūrint jėgų sumažėjimo, ir dabar Paryžiuje dar yra pakankamai darbuotojų, kurie rūpestingai atlieka lietuvių išlaikymo pareigas ir Lietuvos vardo garsinimo uždavinius. Ypatinai Paryžiuje didelį vaidmenį vaidina kun. J. Petrošiaus vedamos lietuviškos pamaldos. Į jas susirenkia lietuviai ne tik pasi-melsti, bet ir lietuviškų problemų po pamaldų pasvarstyti.

Prancūzų tarpe Lietuvos vardas labiausiai išgarsinamas Vasario 16 d. minėjimuose. Ir šiemet toks minėjimas Paryžiuje buvo suorganizuotas gana turiningas ir išpūdingas. Tai bendruomenės valdybos pirmininko ir jo padėjėjų nuopelnas. Minėjime dalyvavo ne tik gausybė iš visos Prancūzijos prigūžėjusių tautiečių, bet ir daugybė svečių: prancūzų, latvių ir estų. Po ižanginių kalbų ir sveikinių žodį tarė Diplomatinis Šešas ministras St. Lozoraitis, kuris Paryžiuje dažnai lankosi ir turi gerą vardą Prancūzijos politikų ir diplomatų tarpe. Kalbėtojas apibūdino dabartinę politinę padėtį ir nušvietė ateities perspektyvas. Jo kalba buvo labiau taikoma Lietuvos draugam s prancūzams. Be to, kalbėjo ir buvęs Prancūzijos pasiuntinys patarėjas Lietuvoje ambasadorius de la Tournelle. Jis linkėjo Lietuvai vėl atgauti valstybinę nepriklausomybę. Nuširdi ir išpūdinga buvo prof. G. Matorė kalba. Jis paskaitė savo atsiminimų iš kalėjimo, kada Vilniuje jį, kaip liaudies priešą, bolševikai buvo areštavę ir kalinę. Būtų naudinga, jei prof. G. Matorė leistų šiuos atsiminimus viešai išspausdinti prancūzų ir lietuvių kalbomis.

Paryžiaus lietuvių veiklą didina ir dailininkai, kurių čia keletas gyvena ir kuria. Tai tarptautinėje plėtmėje išgarsėjęs Vyt. Kasiulis, skulptorius A. Mončys, grafikas Ž. Mikšys ir kt. Mokslo srityje mūsų vardą kelia prof. A.J. Greimas, kuris semantikos mokslo darbais yra išgarsėjęs ne tik Prancūzijoje, bet ir kituose pasaulio mokslo centruose.

Gražu, kai yra daug darbščių lietuviškų bičių, kurios visos rūpestingai neša medų į lietuvišką avilį.

• Šveicarijos lietuviai Vasario 16 d. proga buvo susirinkę vasario 21 d. Žiuriche. Čia įvyko ne tik tautos šventės minėjimas, bet ir Šveicarijos lietuvių bendruomenės metinis susirinkimas. Susirinkime apie bendruomenės veiklą pranešimą padarė pirm. dr. P. Radvila, reviz. komisijos -- dr. K. Augėvičius. Į valdybą buvo išrinkti: dr. P. Radvila -- pirm., dr. A. Dargužas -- vicepirm., ir I. Augėvičiūtė -- Kaestli -- sekr. ir išdininkė. Revizorium išrinktas dr. K. Augėvičius. Dr. A. Geručiai pasiūlius, buvo nutarta, kad Šveicarijos lietuviai sudės aukų Vasario 16 gimnazijos statomo bendrabučio vie-nam kambariui įrengti, apie 4,000 DM.

• Šia proga Žiuricho lietuviams iškilmingas pamaldas atlaikė Euroos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys. Jis pasakė patrifotinį pamokslą ir pietų metu kalbą.

• Stuttgarto lietuviai Vasario 16 d. minėjimą suruošė kiek vėliau Bad Cannstatte. Pirm. Z. Ciemžienėi pasveikinus visus susirinkusius, toliau kalbėjo dr. J. Eretas. Jis ypatingai pabrėžė laisvės būtinumą kiekvienai tautai, o ypač lietuvių, kuri turi senas valstybines tradicijas. Jis ragino lietuvius nepalūžti ir atkakliai kovoti dėl valstybinių teisių. Po jo kalbėjo Baden-Wuerttemberg ministerijos patarėjas dr. Wottge, kuris atkreipė ypatingą dėmesį į lietuvių jaunimą, ragindamas jį išlikti ištikimu savo tautai ir valstybei.

Meninę programą atliko solistė B. Spies-Gailitė. Ji padainavo keletą lietuviškų dainų ir keletą italų liaudies dainų vokiškai. G. Šli kas paskaitė patriotinių minčių, savo ir kitų poetų poezijos.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

AKTYVŲS ROCHESTERIO SKAUTAI

Jeigu atidžiau žvilgerėsime į skautiškojo jaunimo nueitą veiklos kelią, be abejonės pastebėsime, kad mūsų skautai yra viena iš veikliausių bei pirmųjų jaunimo organizacijų Rochesterio lietuvių apylinkėje, kurie ne sirioja vien skautyste, bet savo aktyvumu papildo net ir kitas lietuviškojo jaunimo veikiančias grupes.

Jų kūrimosi pradžia, maždaug nuo 1949 metų rudens, su negausiu jaunų mergaičių būreliu kuriomis, tuo metu, vadovavo v.s. Ona Ščiukaitė, ps. Aldona Ščiukaitė ir ps. Valerija Sodytė. Prie šio nedidelio, bet gražaus mergaičių būrelio

berniukai prisijungė kiek vėliau. Tuo laiku jie dar priklausė Rochesterio lietuvių amerikiečių draugovei ir tais metais jiems vadovavo skn. Juozas Paužolis, s.v. Vytautas Nakas ir s.v. Juozas Sodys.

Keletą metų mūsų kolonijoje skautų aktyvumas buvo kaip ir nepastebėtas, kol 1954 metais visą vadovavimą perėmė s. muz. Petras Armonas, v. sl. Stasys Ilgūnas, v. sl. Vytautas Žmuidzinas, v. sl. Ramunė Vildnaitė (Dičienė) ir ps. Dalia Podelytė (dabar jau p. Šturilienė). Taigi šie pirmieji mergaičių ir berniukų vadovai, įsteigę mūsų jaunimo būrelį pakrikštydami jį "Dainavos" skautų vietininkija. Įsisteigus vietininkijai, kiek vėliau, su skautais veikė ir ps. Juozas Karklys ir sl. Jonas Šipaila, s. Petrus Armonas ir kitiems išvykus iš Rochesterio, o kitiems dėl studijų atsisakius, visą valdžią perėmė s. Stasys Ilgūnas ir ps. Dalia Podelytė-Šturilienė. Netrukus jiems į pagalbą atskubėjo ir kiti buvę skautais, tuo sustiprindami jų organizaciją nariais ir naujais patyrisiais vadovais. Dabartinis visas jų štabas ir iki šių dienų aktyviai tebeveikia atrodo sekančiai:

"Dainavos" vietininkijos viet. s. Stasys Ilgūnas, pavad. ps. Vytautas Žmuidzinas, ps. Dalia Šturilienė, adjut. Eugenijus Vidmantas, s.v.b. vadas vyr. sklt.

Vaidevutis Draugelis, skautų-čių židinio organizatorė Nijolė Draugelienė, s. vadovė sl. Laima Lelienė, kapelionas kun. Liudas Januška, viet. ižd. R. Tamonaitis, v. ižd. k-to pirm. Kęstutis Lapinas.

Gražioje Rochesterio apylinkėse paežerėse stovyklų laimingsos dienos nepastebimai bėga, bet mūsų skautai tuo dar nepasitenkino. Jie pradėjo pasireikšti mūsų apylinkėje ir kitur su savo tautinių šokių grupe, dalyvaudami net dviejose šokių šventėse Chicagoje ir Montrealyje. Pasirodymai, taip pat, netik mūsų kaimyninių kolonijų lietuvių šventėse -- Bufalo N.Y., Hamiltone, St. Catharines Kanados lietuvių apylinkėse, bet ir vietos amerikiečių visuomenėse.

Iki 1964 metų tautinių šokių grupei vadovavo ir juos mokinė s. Stasys Ilgūnas, o administracijos reikalais jam daug pagelbėjo Romas Bliudnikas. Vėliau grupę perėmė vadovauti Jadvyga Reginienė, kurioje ir šandieną skautai su kitu jaunimu dar vis tebešoka. Rochesterio skautai taip pat buvo išleidę ir savo laikraštėlį -- Budėk. Nėgana to skautus matome visur, kur tik jie jaučia reikalingumą.

Lietuvių šventės proga, kas metai, skautai papuošia kiekvieną ateinantį, prisegdami jiems mūsų trispalvės ženkle-

lius. Ir tik baigė vieną darbą skuba prie kito. Netrukus matyti, kaip tie patys skautai, dar puošnesniais rūbais pasipuošę sukasi, draug su kitais, tautinių šokių ratelyje. Ir visa tai atlieka su noru ir šypsena. Atrodo, tarytum jų energija būtų neišsėmiama. Jie žino kaip pavairinti monotonišką gyvenimą ir kitomis progomis. Sekmadieniais, tuč tuojau, po pamaldų skautai ir vėl su staigmena. Visus, čia pat į parapijos salę, kviečia pasivaikinti jų pačių gamybos "cepelinais" ar "balandėliais" arba jų keptais pyragaičiais.

Taip pat, jie sugeba suruošti, savomis jėgomis, mažesnio masto parengiamuosius, parodėles o iš savo rankų darbo meno, surengia muges jų išpardavimui. Įvairios statulėlės, smutkeliai, kryželiai bei kalėdiniai papuošalai, bemaž dingsta nuo stalų, jiems prijauniančiųjų išperkami iki paskutinio. Iš jų kuklių pajamų jų tikslas pagyventi veiklą mūsų kolonijoje bei patobulinti iškylų ar stovyklų gyvenimą būtiniausiomis priemonėmis. Jų gi didžiausias tikslas -- sueti į kontaktą ir su kitų vietovių lietuviškuoju jaunimu, juos užkviesti kad ir iš toliau.

Šį pavasarį skautai nori sueti su Montrelio lietuvių jaunimu. Gegužės 8 d. atkvičia Montrelio jaunimo ansamblį "Gintara" į Rochesterį. Dalyvausime visi jų parengime. Savo atsilankymu paremsime juos, paskatinsime bendradarbiauti su kitų vietovių lietuviškuoju jaunimu, idant jis išliktų lietuviškai gyvas ir nepažeistas svetimųjų įtakos.

Praejusį pavasarį skautai džiūgavo pasisekusia meno paroda kurią jie savo pastangomis surengė pasikvietę dail. Stef. Kvietinę. Šį pavasarį "Dainavos" viet-ją rengia dailininkės Ilonos Avižienytės paveikslų parodą, kuri įvyks šį šeštadienį balandžio 17 dieną parapijos salėje.

Nors ir praėjęs įvykis, bet vos tik pasiekė žinia atvykstant Sibiro šokėjus į Rochesterį, skautai-ės bei visas jaunimas su didžiausiu entuziazmu pasiryžo įtikinti amerikiečių visuomenę, kad Sibiras buvo ir tebėra ne linksmybių vieta, bet nekalčių žmonių kapinynas, pasrūvęs mūsų tremtinių krauju.

Šitoks skautų ir mūsų viso jaunimo aktyvumas ir jų nuveik-

J. GRAUDA

Krokodilo ašaros

Maskvos humoro žurnalas Krokodilas duoda mums tipingų vaizdų, ir nesugalvokite mus kaltinti, kad mes šmeižiame tarybinę buitį. Mes tik atpasakojame tai, ką pasakoja Krokodilas.

Komunizmo statybos butyje viskas taip susimaišė, kad neįmanoma atskirti fantazijos nuo realybės ir heroikos nuo kasdienybės.

Todėl, kas nori komunizmo statybos butyje matyti heroizmą, tas jį mato. Kas nori šieptis iš buities, tas turi pagrindą šieptis. Krokodilas taip tvirtina, ir mes tai atpasakojame. Prieš Krokodilo tvirtinimus netikėtai turi tylėti bimbisio oficiozas Amerikoje, bet ir pati Šluota Vilniuje. Krokodilas duoda toną, jis nurodo kur galima šyptelti, o kur visai akis primerkti.

Sako Krokodilas, minėdamas penkmečio planą:

-- Visos senos pasakos prasideda taip: senai, senai, anoj šaly, anoj karalystėj buvo taip...

-- Dabar, sako Krokodilas, modernios pasakos prasideda taip: vieną dieną rytoj ar vėliau, mes turėsime...

Arba:

Klausia vaikučio, kur jo tėvelis.

Atsako vaikutis:

-- Mano tėvelis yra kosmonautas. Jis dabar aplink mėnulį skraido.

-- O kur tavo mamytė?

Atsako vaikutis:

-- Mano mamytė sužinojo, kad Gastronom e gauti miltų. Nubėgo eilė stovėti.

-- Kada gi ji pargrįš?

-- Gal būt vėliau už tėvelį.

tų darbų pasisekimai, paskatina juos vis daugiau ir daugiau pasireikšti ir su noru dirbti tautinės krypties veikloje. Tik ir senimui reikėtų atkreipti daugiau dėmesio į jų nuveiktus darbus, ateinant, jiems su visokeriopa pagalba bei medžiagine parama. Tada tikrai nereikės mums kasdien rūpintis, kuria

gi kryptimi mūsų jaunimas pasuks. (pm)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

KAIP JIE

KLAIPĖDĄ GYNĖ...

(Atkelta iš 5 psl.)

Petisnė ir užklaustas nuomonės apie padėtį. Kapitonas aiškiai pasakė, kad pozicijos ilgiau nebeįmanoma laikyti. Tuo pačiu momentu kulka pramušė komisaro kabineto langą ir atsimušė į lubas. Tada komisaras liepė pro langą iškelti baltą drobę, o kpt. Voucaire įsakė savo šauliams visus šautuvų užraktus užkasti prie pastato esančiame mažame sodelyje. Po to kapitonas išėjo ir atsistojo prie pastato svarbiausio įėjimo, kur jį jau pasitiko vidutini amžiaus žmogus. Jis davė suprasti, kad jis esąs būrių vadovas. Kpt. Voucaire jį nuvedė į komisaro darbo kambarį, kur šis žmogus nepasiseikines pradėjo kalbėti nuogaltotojo tonu ir tuojau diktuoti savo įsakymus ir pageidavimus.

Komisaras Petisnė davė jam suprasti, kad jis esąs prancūzų prefektas ir Jungtinių Tautų atstovas. Jis pakartotinai prašė savo pokalbininko laikyti mandagumo. Pagaliau šis vyras nusiramino ir net paaiškino, kad jis esąs Lietuvos armijos kapitonas, kuris perėmęs bataliono vadovybę, nes jo vadas esąs nukautas prie prefektūros. Jo faktinis viršininkas esąs pulkininkas ir šiuo metu randasi užmiestyje.

Dabar visi suprato, kad anie apginkluoti būriai buvo niekas kitas, kaip reguliarios Lietuvos armijos daliniai, persirengę civiliniais drabužiais, kad pavaizduotų Klaipėdos krašto gyventojų sukilimą. Karininkai ir puskarininkai nešiojo ant rankų raikščius, kuriuose buvo atžymėtas jų laipsnis. Ypačingai akis krito trys spalvos -- raudona, geltona ir žalia (?)...

• LIETUVOS PAJŪRIS.
1970 m. Nr. 4. Leidžia Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba. Išeina keturis kartus per metus. Vyr. redaktorius A. Lymantas. Redakcija 5260 10th Ave. Rsm. Montreal 405, P. Q., Canada. Prenumerata metams 2 dol.

Rochesterio miesto burmistras Stephen May (baltu apsiaustu) platina atsisaukimus kartu su lietuviu suurodo demonstracijoje prieš Sibiro šokėjus.

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President Tel. 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES

OF \$10,000. OR MORE.

2 YEAR MATURITY

PER ANNUM

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

PER ANNUM

NOW INSURED TO \$20,000.

VYTAUTAS ALANTAS

GAISRAS GIRIOJE

Ištrauka iš romano "Šventaragis"

(10)

-- Ten ne mirusiojo žvaigždė nukrito, o dievaitis Aitvaras pralėkė: jis neša mums laimę, -- ir lūkerėjęs pridūrė: -- Ugninis Paukštis man visada neša laimę...

Apie viduraktį dangus ėmė niuktis. Tamsioje gaisro nusiaubtas krantas išryškėjo visoje savo klaidžioje didybėje. Bebaigia degti nuodėguoliai vėjo pūkštomis žiažiaravo kibirkščiuodami, o medžių stuobriai, kurie dar nebuvo išgriuvę, juodavo ne šio pasaulio pamėklėmis.

Pietuose pasigirdo griaustinio dundėjimas, kilo vėjas ir netrukus ėmė lynoti. Ilgai laukti neberekėjo: lyg kažkieno ranka padangę būtų atitraukusi kažkurį dangų ir pro atsivėrusią angą vanduo ėmė tvanais lietis ant žemės. Dangus susimaišė su giria, Per žiurkšles nebesimatė gaisravietės ir net vandens paviršius sunkiai buvo bežiūrinamas. Šiltas, gausus vanduo liejosi nemunais, ir jie labiau jautė, kaip kad matė, jog vanduo ežere smarkiai ėmė kilti. Bangos pradėjo tykšti net ir į stovyklavietę, o iš medžių besiliejęs vanduo užgesino ugniakurą. Jie kiuriai peršlapo ir atsidūrė visiškoje tamsioje. Visa salelė drebėjo nuo perkūnijos smūgių, ir kai tvykstelėdavo žaibas, jie pamatydavo besiblaškiančius ant vandens paviršiaus, matyt, audros išjudintus žvėrių lavonus. Ir jie pamatydavo, kad ežeras be galo patvino ir užliejo visus pelkynus. Jiems nebe juokas ėmė vaideliotis, kad salelė ima siūbuoti, kaip laivas ant jūros...

Paryčiumi lietus apstojo ir dangus kiek prasiblaivė, bet vėtra tebesiautėjo. Dumblinos ir pajudusios nuo suodžių bangos ežere tebesiblaškė kaip naktį. Vanduo saloje vis dar kilo, jie traukėsi vis tolyn nuo kranto, žvėrys irgi grūdosi siaurėjančioje erdvėje, ir jie pasimatė besą kone susimaišę su naujais salos įniamais. Ugniaku-

ras seniai buvo apsemtas, ir jie nebeturėjo jokios apsaugos. Išaušus vėl pasirodė gaisro nusiaubtas krantas. Kalnagubris buvo nuplautas ir dailtais tarp stuobrių matėsi vandens išgraužtos vagos. Nebuvo kas darą: reikėjo ryžtis -- ilgiau likti saloje darėsi vis pavojingiau.

Šventaragis paragino savo draugus mėginti plaukti į ežerą krantą, iš kur jie buvo atplaukę. Keltis per vandenį jie mokėjo. Šventaragis buvo prisiklausęs kunigo Kunoto pasakojimų, kaip jis su savo vyrais keldavosi per Dauguvą, Būgą ir kitas dideles upes. Jis priminė savo draugams plaukti įsikabinus į balno kilpą arba laikytis už žirgo uodegos. Jis pats pirmas šoko į vandenį, tuojau nužergė nuo žirgo ir plaukė laikydamasis už balno kilpos.

Žaibas drąsiai kasėsi pirmyn. Ežero bangavimas dar būtų buvęs nieko, jei žirgų nebūtų baidė ir kliudė plaukti besipainiojį žvėrių lavonai. Nešvarus, drumzlinas vanduo Šventaragai graužė akis, o kai banga kilstelėdavo burnon, jį sukrėsdavo vėmės. Savo gyvenime jis pirmąkart buvo patekęs į mirtingą pavojų. Jis nejaudė baimės, tik jam atrodė viskas be galo keista, tarsi jis būtų staiga atsidūręs už uždangos svetimoje ir labai šaltoje Giltinės menėje... Jam visą laiką dingusio galvoje mintis:

-- Aš negaliu žūti, aš mačiau Ugninį Paukštį!

Taip jie vargais negalais nusiyrė daugiau kaip pusę kelio, ir ežero krantas, regėjosi, jau būs pasiekiamas ranka, tačiau jie staiga pajuto, kad kažkokia povandeninė srovė juos neša atgal. Šventaragis grįžtelėjo atgal ir pamatė negirdėtą neregėtą vaizdą: salelės krantas grmzdavo vandenin, tarsi jį būtų rengusis apsisverti aukštyn kojom. Vanduo, matyt, marmėjo atsiradusiu tuštumon ir trukdė jiems plaukti pirmyn. Tą akimirką vėją perskrodė Manto riksmas:

-- Gelbėkit!

Jis plaukė kiek atsilikęs nuo kitų, ir jo žirgas, matyt, nebepajėgė atsilaukti srovės jėgai: abu juos kaip šipuliukus jis nešė atgal salos link.

-- Vyrai, laikykimės! -- šuktelėjo Šventaragis paragindamas žirgą ir pats imdamas kantis iš paskiriniųjų.

Jis pirmas pasiekė krantą ir, nors buvo mirtinai nuilsęs, tačiau tuojau atsirio nuo balno kirvį ir puolė kirsti prie kranto tebestūkšantį beržo stuobrį. Džiūgas, šilinis ir Eikutis tebeplūduriavo vieto-

je, bet, atrodė, srovė nugalės ir pasieks krantą. Jis matė, kaip srovė Mantą prinešė prie salos ir kaip jis su žirgu pasinėrė po vandeniu, bet netrukus vėl iškilo į paviršių be žirgo ir skėtrojos vietoje, matyt, nežinodamas kas dar yra: plaukti į krantą buvo per toli, o plaukti į salę buvo pavojinga, nes ten kilo didelis sąmyšis: žvėrys ėmė slinkti į vandenį nuo pasvirusios salos, ir netrukus pagal visą pakraštį vandenį užvirė makalynė. Pasvirusiuose medžiuose draskėsi maži žvėreliai graibstydami už šakų ir nebepajėgdami užsilaikyti drabo į gyvą verdantį katilą apačioje. Šventaragis matė, kad Manto gyvybė pakibo ant siūlo.

Išsigelbėjusieji vyrai tįsojo ant kranto pasliki gaudydami orą, bet Šventaragis neleido jiems ilsėtis: jis liepė padėti jam kirsti stuobrį, ir, kai šis nuvirto į vandenį, jis su šiliniu nusistūdė nuo kranto ir nusiyrė gelbėti Manto, tačiau plaukti iki salos nebebuvo reikalo: jie sutiko Mantą beplaukiantį raitą ant stumbro nugaros. Žvėrys subirė į vandenį, kiek dar jų buvo likusių gyvų, grįžo į krantą. Mantas matė, kaip maži žvėreliai gelbėjosi sutūpę didiesiems ant nugarų: jis ir pats susimetė pasinaudoti tokia keliene, juo labiau, kad kitokios išeities ir nebuvo. Prisitaikęs jis apžergė plaukiantį pro šalį girios karalių...

-- Kelią, vyrai! Matot, kad plaukti karališku laivu! -- jis išdžiai šuktelėjo plaukdamas pro šalį.

Netoli nuo kranto jis nušoko nuo stumbro ir, pamodamas ranka bekojančiam į kalną galingam žvėriui, draugiškai riktelėjo:

-- Dėkui, geradari! Tu išgelbėjai mano gyvybę! Daugiau niekad tavęs nebemėdžiosiu!

Visi vyrai susirinko ant kranto. Jie buvo purvini, pusnuogiai ir labai išvargę. Rytas buvo vėsokas, ir Eikutis su šiliniu kad ir kaip stengėsi negalėjo susilaikyti nardėbėje. Žirgai irgi stovėjo nuleidę galvas nusiminę ir alkani. Būtų buvę labai pravartu visiems papurvyti, bet, nors žvėrienos buvo pakankamai, jie neturėjo ugnies išsikepti.

-- Vyrai, ant žirgų! Kas žino, kur mes surasime žmonių po gaisro? -- tarė šilinis užšokdamas ant savo žirgo. -- Šilini, jok dvisėda su Mantu: jam reikės kito žirgo.

Kopdami į kalną jie atsigrėžė ir pamatė, kaip salelė dar labiau pakrypo ir pamaži nugrimzdė ežero gelmėms.

KŪRYBA IR MOKSLAS

KERAMIKA

ELEONORA MARČIULIONIENĖ

Paskaitos, skaitytos Chicagoje, Lietuvos Tautinių Namų sekmadienio popietėje, kovo 28 d. santrauka.

Keramikos pavadinimas yra kilęs iš graikiško žodžio keramos — ragas. Ragai (gyvūnijos) buvo vartojami, tarytum, indai gerimui. Vėlesniam laikotarpije pradėta gaminti iš molio, panašūs į gyvulinius ragus indai. Taip įsigyvendino ir užsiliko iki šios dienos pavadinimas visiems moliniams daiktams, kurie gaminant

savo kūriniais. Ir laimėjo už juos premijas ir dovanas. Vėliau supanašiu pasisekimu dalyvavo pasaulinėse parodose Berlyne, New Yorke ir kt.

Pirmutinė autorės pažintis su keramika buvo Aukštaitijoje, jos senelio ūkyje, jai esant dvylikos metų amžiaus. Aukštaitijoje, kaip ir berods visoje Lietuvoje, vi rimo puodai buvo moliniai ir gaminami vietinių amatininkų, puodžių gan primityvišku būdu. Pats puodininkas susirasdavo artimiausioje apylinkėje, kur prie ežė

neproduktinga, bet menininkas nežiūri produkcijos. Jam rūpi įkūnyti savą mintį, išgyvenimą ir fantaziją.

Padarius iš molio koki nors daiktą (kūrinį) jį reikia išdžiovinti ir išdžiovusį reikiama išdegti. Išdegusiame daikte atsiranda mažytės skylutės, per kurias prasisunkia vanduo. Norint kad to nebūtų, uždedama ant daikto glazūra ir dar kartą deginama. Po šio išdeginimo ant daikto užsideda plonytis stiklo sluogsnis, o jei į glazūrą prismašoma oksidų, tai gaunama spalvota glazūra. Natūraliai glazūrai naudojama gerai išvalytos gamtinės uolienos, bet dabar dažniausiai jau vartojama grynai cheminiai junginiai. Lietuvos puodininkai vartodavo švino glazūrą. Ji gamybos metu yra paranki tuo, kad nereikalauja labai aukštos temperatūros, pakanka 900–1000 C. Bet naudoti su ja glazūruotus indus yra nepraktiška, nes kenksminga žmogaus organizmui. Naudojant glazūrai cheminius junginius, reikalinga pasiekti krosnyje temperatūrą iki 1400 C.

Paprastai galvojama, jeigu tik kūrinyje atliekamas keramiškai, tai turi būti puodas! Tai klaidinga nuomonė. Keramika savo apimtimi yra žymiai platesnė, negu tik puodų rinkos patenkinimas. Ir keramikų uždaviniai yra nelengvi, nes jiems neužtenka meniška patį kūrinį suprojektuoti, bet jį gaminant reikia nugalėti technologijos, chemijos ir kitų mokslų sunkenybes.

Paskutinėje savo darbų parodoje, 1970 m. Chicagoje, prelegentė turėjusi sau uždavinį, parodyti visuomenei, kad keramika yra labai plati meno sritis, į kurią daugiau ar mažiau įeina visos meno šakos, kaip tapyba, skulptūra, grafika ir kitos.

REZISTENCIJA

R. SPALIS

Su "Rezistencijos" romanu mums atsiskleidė toks rašytojas, kokio neturėjome lietuvių literatūroje nuo V. Pietario "Algimanto". Tik "Rezistencija" už "Algimantą" įdomesnė, nes vaizduoja mums artimesnę praeitį ir artimesnį lietuvių rūpesčius, kurie ne vienam yra tapę sunkiomis neišsprendžiamomis problemomis. (Dr. J. Grinius, Aidai Nr. 2, 1971).

Isleido Viltis. 429 psl. Kietais viršeliais 6 dol. Gaunama Dirvoje ir pas platintojus.

UŽ LIETUVYBĘ KOVOJU SAVO MENU

Iš eilės jau treči metai, kai jaunas baltimorietis dailininkas Algimantas Grintalis, kurio tėvas a. a. Karolis numirė š. m. sausio mėn., Vasario 16-sios proga surengia savo darbų parodą. Jo kūryba, daugiausia aliejinė tapyba, būna išdėstyta Baltimorės Liet. Sveikinės mažosios salėje. Anksčiau atvykusieji į minėjimą ar po programos neskubą greit skirstytis, palypėję į antrą aukštą, randa malonią atgaivą, pabuvodami meno aplinkoje.

Algim. Grintalis gimęs Lietuvoje, Panevėžyje. Į Vokietiją repatriavo su tėvais 1941 m. kovo mėn. 1950 m. įstojo Vasario 16-tos gimnazijon, kurioje išėjo 6 klases, ir dabar yra tos mokyklos rūpestingu rėmėju. Parodų metu lankytojų sumetamas aukas siunčia tai gimnazijai. Jei surinkta suma esti labai kukli, dailininkas prideda iš savo kišenės.

Į Ameriką atvykęs 1956 m., Baltimorėje baigė politinės mokyklą. Marylando universitete išklauė akademinių kursų. Po to 5 metus privačiai mokėsi meno dalykų. Dabar lanko Columbia Institute of Art (Md.), gaudamas šios mokyklos stipendiją. Už dviejų mėnesių tikisi ją baigti.

Šiuo metu yra susidomėjęs skulptūra ir pradėjo dirbti didžiules tautiniais motyvais gipsines figūras. Jose mozaikine technika keltina atvaizduoti Lietuvos

ALG. GRINTALIS

Moteris prie ratelio

liū vazonėliai, tarp jų — stiklų šukės. Iš lauko pusės matyti tanko, paženklinto bolševikine žvaigžde, pabūklų vamzdžiai.

Kitas paveikslas — "Balandis kalėjimo lange" vaizduoja prarastą laisvę. Mūro sienos darytos dažus tepant peiliu (špakteliu). Dar vienas kūriny, tapytas peiliu, — "16-tojo šimtmečio Madona".

Kūriny "Moteris prie

kė. Ji liet. kilmės čiagimė, mokytoja, dirbanti privat. katalikų mokykloje; mielai dalyvauja vietos liet. parangose.

"Už lietuvių aš kovuju savo menu. Ir toliau kasmet rengsiu mūsų tautinės šventės proga savo darbų parodas, o gautąsias aukas siųsiu Liet. gimnazijai Vokietijoje paremti" — aiškino jaunas dailininkas.

"Jeigu lietuviai tėvai dar tikrai nori, kad jų vaikai visai neprarastų lietuviškos dvasios, tegu juos siunčia į Vasario 16-tos mokyklą. Tėsesibaido gal kiek didesnių kaštų. Jei vaikai, augdami šiame krašte, nutols nuo lietuvių, jie taps svetimais, tėvams keldami daugiau rūpesčio, sielvarto ir dvasinio nuostolio. Kai mano sūnus paūgės, aš leisiu jį Liet. Gimnazijon Vokietijoje: jau vien dėl to, kad ten auklyba ir visa aplinka dar neapimta šių laikų palaidumo. Sugrįžęs, jis mokės tris kalbas ir bus susipažinęs su Europa. Jei aš nebūčiau lankęs Vasario 16-tos gimnazijos, vokiškoje mokykloje būčiau gerokai suvokietėjęs, o čia, šiame krašte, ir visai nuskendęs tarp amerikiečių".

(Nukelta į 6 psl.)

Dail. Alg. Grintalis su žmona savo kūrybos parodoje.

istorijos įvykius. Darbas užtruksias porą metų. Šitą savo kūrinį, Lietuvos istoriją šachmatuose, dailininkas skirsias lietuvių apgarsai — pasiūlysiąs kuriam nors šio krašto muziejui.

Palinkimą menui Alg. Grintalis jau pajutęs Vasario 16-tos gimnazijoje, kur jo piešimo mokytoju buvo dail. V. Krivickas. Grintalio kūryba daugiausia tikrovinė, tačiau nevengia ir abstrakto. Šių metų parodoj jo buvo apie 30 darbų — aliejiniai paveikslai ir apybraižos.

Greta jo darbų su aliejinė tapyba ir grafika dalyvavo ir čekagietė Danutė Sakalauskaitė-Gintautienė. Ji buvo atsivežusi apie 30 savo kūrybos, linkusios į modernizmą, ekspresionistinio pobūdžio, pavyzdžių. Dailininkė mokėsi Čikagos Meno Institute ir De Paul universitete, įsigydama bakalaurų laipsnį (Bachelor of Fine Arts).

Žvilgtelėkim į Alg. Grintalio kūrybą iš arčiau. Štai paveikslas, pavadinamas "Okupacija". Čia vaizduojamas lietuviškos pirkios langas su išmuštu stiklu. Ant palangės sustatyti gė-

ratelio" (arba verpėja) idomus tuo, kad čia modeliu panaudota paties dailininko žmona Katarina, nuoširdi savo vyro darbų bendrininkė.

ALG. GRINTALIS

Prarastojo laisvė

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Prieš akis pavasariškoji atgimimo šventė -- Velykos, Tiesa, negalėtume čia ją vadinti pavasariška, nes pas mus, kaip tik dabar, yra pats vidurys rudens, nors oras yra čiuo metu ypatingai gražus, šilumos tarp 70-80 laipsnių, kas leidžia dar ir dabar mums pasidžiaugti gražiaisiais pajūrio malonumais.

Išklause priešvėlykines rekolekcijas, kurias šiais metais laikė atvykęs svečias iš Romos kun. dr. V. Rimšelis, M.I.C., mes pradėjome ruoštis ir pačioms Vėlykų šventėms. Nežinau kaip yra Amerikoje, tačiau čia Australijoje nėra to tikrojo vėlykiškojo jausmo ir džiaugsmo, kokį vaikas būdamas jausdavau Lietuvoje. Kaip Kalėdos, taip ir Vėlykos čia yra labai ir labai sukomercintos. Krautuvų vitrinose tiesiog pasakiškai išpuoštos patraukti pirkėją, kai, vaikiškomis akimis žiūrint, Vėlykos čia turėtų būti vadinamos šokoladinėmis. Turint savo didžiulę cukraus pramonę, šokoladas čia yra labai pigus, todėl nenuostabu, kad iš jo yra padaryta tiesiog kalnai visokių sių vėlykinių žuikių, kiaušinių ir kita. Gal būtų dėl to viso ir tie vaikai yra taip išlepinti, jog ir patys nežino ko jie benorėtų ir jokių būdu nesupranta to tikrojo vėlykinio jausmo.

Mūsų lietuviškame Australijos gyvenime Vėlykos yra daugiau privati šeimos šventė. Visose kolonijų bažnyčiose žmonių prisirenka labai daug. Bendrų parengimų daugiausiai nebūna ir draugai bei giminės praleidžia šventės artimųjų rateliuose. Lietuvoje įsigyti mūsų tradiciniai papročiai dar nėra pamiršti. Dažoma, mušame ir ridename margučius, kai Atvėlykio metu jau yra virtusi Sydneyje tradicija turėti skautų žemėje Ingleburne, maždaug už 30 mylių, skautų ir savitaigalio mokyklos rengiamą mūsų jauniems Margučių Sekmadienę. Čia yra ir Vėlykų Boburę, apdalinanti dovanomis jaunuosius savitaigalio mokyklos "menininkus" už jų gražiausiai išdažytus kiaušinius, kai tuo tarpu vyresnieji mokiniai ir skautai turi margučių ridenimo varžybas, paskirus konkursus ir kita. Atvėlykio sekmadienis yra mūsų jaunųjų diena, kuri yra labai populiari ne tik savo parengimais, bet tuo pačiu mūsų pačių jaunuosius supažindinant ir su mūsų atsivežtomis iš Lietuvos tradicijomis, kurios juos daugiau pritraukia prie tolimosnio mūsų lietuviškojo gyvenimo.

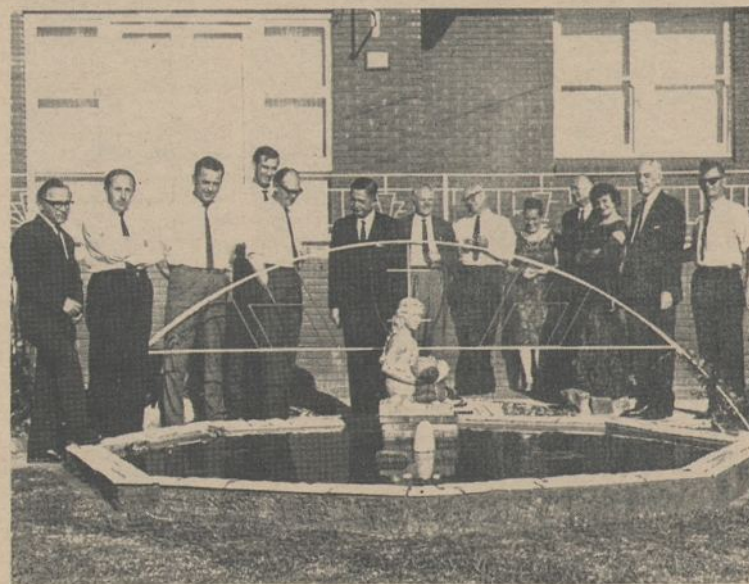
Australijos gyvenime Vėlykos per daug didelės reikšmės neturi. Patį svarbiausioji jų šventė yra Didysis Penktadienis ir tą dieną visi miestai yra tiesiog apmirę. Visi klubai, hoteliai ir pasilinksminimo vietos būna uždarytos ir ši diena australams gal yra vienintelė per tuos išstisus metus, kad jie negali išgerti savo tradicinio alaus bare ar klube, kad jie negali stebėti sportinių ar arklų rungtynių, tuo pačiu negalėdami ir piniginiui lažintis. Tai yra tikroji jų šeimos šventė ir aš manau, kad daugumas moterų ją ypatingai mėgsta, galėdamos savo vyrus išstisai visą dieną turėti namuose.

Prieš Vėlykas ir visą jų laiką (dirbantieji gauna keturias laisvas apmokamas dienas) Sydneyje yra Vėlykinė Paroda. Šiais metais šią parodą atidarė Anglijos karalienės vyras princas Phillip. Jis savo atidarymo žodyje pasakė, jog jam jo gyvenime buvus pačiam labai daug įvairiausių pasaulio parodų, ši Sydneyje "Easter Show" ne tik jo, bet ir ekspertų, yra skaitoma viena iš didžiausių nuolatinių parodų pasaulyje. Ir tikrai, nuo savo pirmojo įsisteigimo 1824 metais, kai buvo atidaryta pati pirmoji žemės ūkio paroda Sydneyje, iki šiandien Australija padarė labai didelę pažangą savo žemės ūkyje, vilnų auginime, industrijoje ir visur kitur. Tą viską bent dalimi, galima matyti šioje parodoje, kurios paviljonai užima kone pačiame miesto viduryje, didžiulius žemės plotus. Pirmąją atidarymo dieną parodą aplankė apie 150.000 žmonių. Ši paroda visuomet būna visos šeimos šventė, nes vaikams tai yra šimtai visokių sių pramogų, kai suaugusiems galima rasti viską kas tik paskiram žmogi gali būti įdomu, nuo pačių rečiausių pasaulyje paukščių ir kačių, iki veislinių avinų, kainuojančių iki 30.000 dolerių, paskutiniojo modelio įvairiausių pasaulio mašinų ir šiais metais viename paviljone iš Japonijos atgabenta visa industrinių kultūrinių perlų gamyba. Ši Sydneyje paroda yra lyg ir australiškas vėlykinis pasididžiavimas, kurią aplanko ir labai daug užsieniečių.

Sydneyje jau kone dvidešimt metų veikia lietuviškasis "Plunksnos Klubas". Šio klubo iniciatorius buvo žurnalistas Paulius Sirgėdas, šiuo metu gyvenantis Chicagoje. Pradžioje klubo susirinkimai daugiausiai vykdavo ponų Sirgėdų namuose, bet vėliau, jiems persikėlus į Ameriką, susirinkimai būdavo pasikeičiant paskirų klubo narių namuose. Pradžioje klubo nariais buvo kviečiami tik mūsų rašytojai, literatai ir žurnalistai, tačiau vėliau buvo pakviesta, ypatingai iš mūsų jaunųjų tarpo, žmonės, turintieji ką nors bendro su plunksna, įtraukiant ir mūsų dailininkus, kaip V. Ratą, L. Urboną ir kt.

Pats klubas savo jokių rašytų įstatų neturi, jis yra paremtas draugiškumo principu, savo pagrinde turėdamas literatūrinių, meninių, kartais politinių, visuomeninių ir kitokių klausimų gyvildinimą, kurie susirinkimų metu būna paskaitų forma patiekiami vieno iš narių, tos dienos paskaitininko, vėliau šią temą visiems nariams diskutuojant ir pabaigiant prie šeiminių paruošto draugiško vaišių stalo. Šiame klube nėra jokių partijinių, bei politinių pažiūrų skirumų ir, atėjus į klubo subūvimą užmirštama bent kokie asmeniniai paskiro žmogaus įsitikinimai, visą dėmesį sukaupiant tikiai tos dienos paskirtai temai. Gal būtų vien tik dėl to šis klubas ir išsilaikė tiek ilgai ir draugiškai, ypatingai kai jo nariai yra taip skirtingų asmeninių pažiūrų. Po P. Sirgėdo išvykimo į Ameriką šiam klubui vadovavo rašytojas Vincas Kazokas, vėliau A. Laukaitis, V. Šliogeris ir šiuo metu vadovauja rašytojas A. Skirka.

Sydneyje kultūriniame gyvenime "Plunksnos Klubas" yra išrežęs labai didelį vagą, nes turbūt, nėra buvę didesnio kultūrinio parengimo, minėjimo, kuriame bent kuris klubo narys nebūtų skaitęs paskaitos, dalyvavęs su sava kūryba, arba menišku žodžiu išpildęs kitų kūrybą. Lygiai taip pat klubo nariai yra ir spaudos žmonės, dalyvaujant ne tik Australijos lietuvių spaudoje, bet ir kitų pasaulio kraš-

Dalis "Plunksnos klubo" narių prie p. Skirkų namo, iš kairės: V. Kazokas, J. A. Jūragis, A. Laukaitis, V. Šliogeris, S. Skorulis, K. Kavaliauskas, dr. A. Mauragis, A. Sasidinas, p. Skirkienė, L. Karvelis, A. Lukšytė, V. Šliogeris ir A. Skirka.

KONSULAI PAGERBĖ NEW YORKO BURMISTRĄ

Nė vienam kitam pasaulio mieste nėra tiek svetimų valstybių diplomatų, konsulų ir įvairioms oficialioms funkcijoms deleguotų asmenų, kiek New Yorke -- 26.000. Aštuoniasdešimts viena valstybė čia turi savo konsulatą, o be to čia veikia 135 delegacijos prie Jungtinių Tautų. Santykiams su New Yorku reziduojan-

čiais diplomatais ir konsulais tvarkyti veikia speciali įstaiga, kuriai vadovauja New Yorko Miesto Komisionierė Jungtinėms Tautoms ir Konsulariniam Korpusui Mrs. John L. Loeb.

Balandžio 1 d. Mrs. Loeb ir Metropolitan Muziejaus vadovybė suruošė diplomatams ir New Yorku reziduojantiems konsulams vaišes. Svečius pasitiko burmistas Lindsay ir aukšti New Yorko miesto bei Metropolitan Muziejaus vadovai. Tarpe svečių buvo ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis su žmona.

UŽ LIETUVYBĘ...

(Atkelta iš 5 psl.)

Alg. Grintalis šiuo metu nepaprastai esąs užimtas. Degte dega įvairiais sumanymais. Šalia grynai kūrybinių idėjų jis suka galvą, kaip čia galėtų susieti Baltimorės ir Washingtono jaunimą krūvon, kad galutinai neišsikriktų.

Savo lietuvišką patriotinę nusiteikimą dailininkas nevengia išreikšti išvirsiniu būdu. Gyvenamojo savo namo stogą pats papuošė liet. žirgeliais. O kiekvieną savaitgalį prie namo, kur būna nemažas judėjimas, šalia amerikinės iškeltos ir lietuviška vėliava, praeiviams sukeldamas mąslumą. Klausytojai per vadinamas radijo "Talk-shows" nekarštą domėjosi, ką toji trispalvė reiškianti.

Alg. Grintalis labai apgailestauja, kad mažas iš Lietuvos išvežtas nieko apie tą kraštą neprisimena. Todėl reikės daug studijuoti ir gilintis į lietuviškojo meno pradmenis.

Užpildydamas savo a. a. tėvo paliktą spragą ir būdamas ištikimas jo idėjoms, neseniai įstojo nariu į ALT S-gos Baltimorės skyrių.

(sm)

ty, kai paskiri klubo nariai, kaip kun. P. Burkus, J. A. Jūragis, A. Saudargienė, A. Skirka, V. Šliogeris, V. Kazokas, A. Lukšytė, J. Timinis, P. Andriūšis ir kiti yra išleidę savo kūrybos knygas. 1966 metais, minint savo 13-kos metų sukaktį "Plunksnos Klubas" išleido savo narių almanachą - knygą, kurią redagavo J. A. Jūragis, savo įžanginiame žodyje išsireiškęs, kas labai tinka ir šiandien:

"Mes esame tolimiausioji lietuvių banga. Mes -- Australijos lietuviai, žemės rutulyje labiausiai nutolę nuo lietuvišką sielą mums dovanojusios tėvynės. Tolimi didžiosios lietuviškos kolonijos ir lietuviškos kultūros centras užjūriuose. Bet mes esame gyvi. Mes esame čia, kaip vienišos salos neapmatuotose svetimtautybės okeanuose, gairinami svetimų vėjų, skalausiami svetimumo vandenų, grasinančių nuplauti mūsų tautinę tapatybę ir panardinti viską nelyduojančiame ateivio - darbininko kasdienybės pilkume. Bet mes nepasiduodame".

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaiciūs niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

pro žiūrą

M. SARGENIS

INTRIGININKAS IR CINIKAS

Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams komiteto pirmininko pavaduotojas ir žurnalistas Vytautas Kazakevičius yra jau pasižymėjęs savo intriginiais straipsniais apie lietuvius, kurie pasitraukė iš Lietuvos dėl politinių priežasčių. Jis labiausiai domisi rašytojais ir dailininkais, kuriuos visokiais būdais bando prisivilioti, kad jietarnautų bolševikinei propagandai.

Sausio 8 d. Sydneyje mirė jaunas dailininkas Algirdas Šimkūnas. Suprantama, kad politinių pabėgėlių gyvenimas niekur nėra rožėmis išklotas. Visur jiems tenka pakelti sunkią kovą dėl egzistencijos ir dėl laisvės. Bet ar V. Kazakevičius pagalvojo kas gi kaltas, kad tie žmonės pabėgo iš sovietų "rojaus"? Ar ne jo maskviniai draugai savo įvestu Lietuvoje teroru privertė gausybę lietuvių pasitraukti iš tėvynės? Ir Algirdas Šimkūnas apsisprendė geriau laisvėje numirti, negu nelaisvėje gyventi...

Iš Alg. Šimkūno paskelbto laiško atrodo, kad jis buvo viliojamas grįžti Lietuvon. Jis rašė: "Gailiuosi, atvykęs Australijon, persikelti kitur, neturint didelio kapitalo, yra kliūčių. Taip ir laukiu, viliuosi ko nors geresnio, kas, atrodo, gali ir neįvykti... Prieš metus buvau užsimanęs grįžti Lietuvon. Tačiau mintis, kad svetimi vandenys dar neištirti, (mūsų pabr. M.S.) vis kažkaip sulaiko..." ("Gimtas Kraštas", nr. 10, 1971). Kiekvienam aišku ir suprantama, kad tie svetimi vandenys yra bolševikai, kurie dailininkui yra neištirti... Mums nežinomomis aplinkybėmis A. Šimkūnas Australijoje mirė... Ir mums stebina Kazakevičiaus cinizmas, kada bolševikinis propagandistas iš lietuvių patrioto mirties nori susikrauti sau kapitalą. Nesigilindamas į pagrindines mirties priežastis, Kazakevičius verkšlenda dėl Šimkūno tėvynės ilgesio ir jo mirties tolumoje Australijoje... Įdomu, nuo kada internacionalistai ėmė sirgti tėvynės ilgesiu. Juk "plati jūsų bolševikinė tėvynė..."

KUO KULTŪRINIAI RYŠININKAI MUS MAITINS?

"Gimtojo krašto", š.m. 12 nr. išspausdino kultūrinių ryšinių posėdžio aprašymą. Jame be kitko rašoma, kad "bendraujantys su Lietuva užsieniečiai ir tautiečiai bus supažindinti su Lietuvos komunistų partijos XVI suvažiavimo ir būsimo Tarybų Sąjungos komunistų partijos XXIV suvažiavimo dokumentais, naujojo penkmečio planais, Tarybų Sąjungos darbo žmonių kova už taiką, tautų bendradarbiavimą". Jei kultūriniai ryšininkai mano mus apipilti tokia politine agitacine literatūra, tai geriau jie padarys, jei taupys Lietuvos darbo žmonių prakaitą ir neiekvos jėgų popieriui gaminti. Tokio šlamšto mums tikrai nereikia.

VOKIEČIŲ LIBERALAI SILPNĖJA

V. Vokietijos liberalai (Freie Demokratische Partei) per pastaruosius Rheinland-Pfalz ir V. Berlyno rinkimus žymiai susilpnėjo. Rheinland-Pfalz vos ne vos pravedė tris atstovus į to krašto parlamentą, o anksčiau jie turėjo 8 atstovus. Nežiūrint šio didelio liberalų pralaimėjimo, CDU absoliutinės daugumos laimėtojas Helmut Kohl pasiūlė liberalams koalicinį valdymą Rheinland-Pfalz krašte. Tačiau liberalai nuo šio pasiūlymo atsisakė ir nesutiko įeiti į koaliciją. Motyvavo tuo, kad jie negalės padaryti įtakos CDU, kad šie palaikytų Bonnoje Brandto ir Scheelio Rytų vedamą politiką.

V. Berlyne liberalai šiek tiek pagerino pozicijas balsų skaičiumi ir laimėjo 11 atstovų iš 138, tačiau savo rinkimine propaganda ir dideliais reikalavimais užpykdė socialdemokratus, kurie išsižadėjo koalicijos su liberalais. Tuo būdu liberalai iškrito iš valdžios ir Rheinland-Pfalz, ir V. Berlyne. Mums, stebintiems vokiečių politinį gyvenimą iš šalies, atrodo, kad Berlyno socialdemokratai padarė didelį klaidą, atsisakydami nuo koalicijos. Juk Berlynas yra svarbiausias šiuo metu politinis vokiečių židinys, kur reikalinga ypatinga visų vokiečių, išskiriant, žinoma, komunistus, vienybė. Juo labiau, kada patys Berlyno socialdemokratai nėra vieningi. Kaip žinoma, 15 socialdemokratų atstovų iš 73 yra labiau linkę į kraštutinę kairę, taigi valdančiųjų dešiniųjų socialdemokratų teliks tik 58. Turint galvoje 54 krikščionių demokratų atstovus, kurie sudarys tvirtą opoziciją, socialdemokratų valdžia V. Berlyne bus labai ir labai šlubuojanti.

Liberalai, be abejo, būdami izoliuoti, kapitalo nesusikraus. Jiems gresia didžiausias pavojus, kad 1973 m. viso V. Vokietijos parlamento rinkimuose gali negauti 5% balsų ir gali visai nebepatekti į parlamentą. Tai, be abejo, pirmoji eilė siekia CDU ir SCU. Jei tai bus pasiekta, V. Vokietijoje išgalės dviejų partijų valdymo sistema, panaši kaip JAV.

M A L E

WANTED

1ST CLASS SKILLED
MASK MAKERS
Steady work for qualified men.
Fringe benefits.
ACCURATE FINISHING TOOLS
ERIE, PENNA.
CALL COLLECT 814-456-4231
(29-31)

OWNER-OPERATORS
WANTED

If you have a late model tandem tractor and experience in interstate operation, join our growing company covering the Eastern and Middle U. S. Company, trailers, Union scale. Paid benefits. Apply to:
ST. LOUIS FREIGHT LINES
U.S. 20, 1/4 Mile West of Route 421,
Michigan City, Indiana, or Call (219) 874-6271.
(20-34)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO ALT SUSIRINKIMAS

Metinis Clevelando lietuvių organizacijų atstovų susirinkimas įvyksta sekmadienį, š. m. balandžio mėn. 18 d., 12 val. Lietuvių Klubu apatinėje salėje.

Darbotvarkėje: valdybos veiklos, išdo ir revizijos komisijos pranešimai, naujos ALT skyriaus valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, diskusijos, atėties veikla ir kt.

Visos organizacijos prašomos susimokėti nario mokesį (\$2.00) ir prisijusti po 3 atstovus.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

• L.V.S. RAMOVĖ Clevelando Skyriaus balandžio mėn. 18 d. 12 val. Lietuvių Klubu viršutinėje salėje kviečia specialų-svarbų informacinį skyriaus narių susirinkimą. Bus aptarta priežastis atsistatydinusios L. V.S. Ramovė Centro Valdybos ir praveisti naujos Centro Valdybos organų rinkimai.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande III skyriaus mokiniai su mokytoja Mirga Kižiene, J. Garlos nuotrauka

SKAUTŲ ŠVENTĖ

Prof. M. S. Pap, John Carrol University, pakvietas mielai sutiko pasakyti kalbą šv. Jurgio dienos proga, Pilėnų tūto ruošiamuose pusryčiuose, kurie įvyks balandžio 18 dieną, tuoj po 10 val. ryto šv. Mišios. Naujos parapijos apatinėje salėje. Neringos, Pilėnų ir Klaipėdos Junginio skautės ir skautai dalyvauja organizuoti 10 v. ryto šv. Mišiose, kartu kviečiame ir visus tėvelius ir skautų-čių rėmėjus dalyvauti kuo gausiau bažnyčioje ir pusryčiuose.

Pusryčius paruoš L. K. Mindaugo d-vės sk. vyčiai,

vad. K. Giedraičio, talkinami Pelėdos ir Birutės d-vių vyr. skaučių. (vs)

• Dr. Tomas Žiūraitis, O. P. ši penktadienį, balandžio 16 d., 8:30 v. lietuvių konservatorių klube skaitys paskaitą. Susirinkimas įvyks 5106 Wilson Mills Rd. Union Savings patalpose.

• DAR YRA VIETŲ i Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos rengiamą Pavasario balių, kuris įvyks ši šeštadienį, balandžio 17 d. 7:30 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Pakvietimų kainos: su augusiems \$7.50 ir moksleiviams -- \$2.50. Pakvietimus užsisakyti skambinant V. Rociūniui, tel. 524-3169.

• A. L. Tautinės S-gos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas šaukiamas š. m. gegužės 2 d., 12 val. Lietuvių Namuose (877 E. 185th St.). Darbotvarkėje numatyta valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, ALT S-gos seimo ir kiti reikalai. Susirinkime bus išrinkti skyriaus atstovai i ALTS seimą, o taip pat ir nauja skyriaus vadovybė — valdyba ir revizijos komisija.

• Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija ruošia savo tradicinį pavasario susirinkimą balandžio 24 d., šeštadienį, Hospitality Motor Inn, Cleveland (Airport), I.R. 71 & Bagley Rd., telef. (216) 243-5200. Programoje: Kokteiliai — 6:00 P. M., pietūs — 8:00 P. M., ir tuoj po pietų labai laukiama ir įdomi prof. dr. A. Damušio paskaita: "Mūsų ir šių dienų studentams". Prof. A. Damušis yra visiems žinomas akademikas, inžinierius, valstybininkas, visuomeninkas, kuris šiandien be tiesioginių profesinių pareigų aukoja daug laiko mūsų jaunimo reikalams.

Nariai prašomi kuo skubiau ir apie savo dalyvavimą pranešti valdybai.

• Svarbu savo papročius mėgti, išlaikyti ir perduoti jaunesnei kartai, todėl š. m. balandžio 25 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje birutietės rengia priešpiečius ir programoje tėvynės papročiai. Laukiami visi.

Visais gyvybės, sveikatos bei pensijų draudimo, o taip pat ir akcijų-investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės i V. Giedraičių, tel. 944-6835.

PARDUODAMAS NAMAS

Naujos parapijos rajone parduodamas namas, 2 miegamieji apacioje, 1 viršuje. Duokite pasiūlymą.

GEORGE KNAUS
Real Estate
481-9300

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

1971 m. Vasario 16-osios proga Amerikos Lietuvių Tarybai auکوjo:

\$50.00: St. Alšėnas, dr. J. Balčiūnas, dr. J. Mačiulis, A. Pautienis.

\$30.00: P. ir P. Mikoliūnai, dr. J. Stankaitis, D. Trimakas.

\$25.00: Dr. D. Degesys, J. Krištolaitis, K. ir A. Laiškūnai, J. ir N. Mockai, dr. A. Martus.

\$20.00: A. Bielskus, A. Dovydaitis, dr. E. ir B. Juodėnai, A. ir N. Kazlai, dr. K. Pautienis, P. ir M. Puškorius, S. Radzevičiūtė, Pr. Razgaitis, M. Rudaitienė, V. Stankauskas, J. Švarcas, V. Valys, O. ir P. Žilinskai.

\$15.00: Pr. Ambrasevičius, St. Astrauskas, V. Augulytė, A. ir J. Augustinavičiai, A. E. ir R. Bridžiai, E. ir P. Čigai, J. DeRichter, Br. Gražulis, E. Kersnauskas, J. ir J. Kunevičiai, B. P. A. Rutkauskas, P. Skardis, A. Vaitienė, R. Zorskai.

\$12.00: A. ir J. Šiaučūnai.

\$10.00: V. Abraitis, J. ir M. Apanavičiai, V. ir M. Apaniai, B. Bacevičienė, P. ir P. Balčiūnai, A. Baltruškonis, P. Banionis, L. Banis, B. Bernotas, M. Blynas, A. Buknis, V. ir O. Čepukaičiai, S. ir D. Čipkai, J. ir G. Čyvai, J. Daugėla, V. ir J. Dautai, K. Gaižutis, A. Gargasas, A. Garka, S. ir A. Gausiai, V. ir S. Gedgaudai, V. Geležūnas, Z. Gelgotaitė, V. ir A. Giedraičiai, Z. Gobis, V. Gruzdyš, J. Gudėnas, M. Iešmantienė, Z. ir E. Jakuliai, V. Januškis, J. Jasinevičius, P. Jocius, A. Jonaitis, S. Jurgaitis, S. Jurgutavičienė, J. Kaklauskas, F. Kaminskas, J. ir I. Kapčiai, K. Karalis, A. Karklius, B. Karklius, V. Kasakaitis, A. Kasulaitis, dr. R. ir N. Kašubai, S. ir L. Kezeniai, F. Klimaitis, P. Kliorys, Kūbiliūnai, R. Kudukis, S. Laniauskas, A. Lūža, E. ir B. Malcanai, V. Mazaliauskas, B. ir O. Maželiai, S. Mikoliūnas, K. Minca, F. Modestavičienė, V. Nagevičienė, Ant. Nasvytis, P. J. Nasvytis, J. Naujokaitis, M. ir O. Nauzmanai, V. Neimanas, Z. Obelenis, V. Palubinskas, J.

\$4.00: D. Čipkus.

\$3.00: A. Stankūnas.

\$2.00: L. Brizgienė, A. Gribauskaitė, E. Ievinš, P. Jurgutavičius, P. Karosienė, G. Karsokienė, I. Malėnas, S. Nastopka, A. ir J. Ožinskai, J. Statkevičius, K. ir E. Širvinskai, R. H. Tatarūnas, S. Zamalienė.

\$1.00: I. Laurinaitienė.

Taip pat surinkta \$5.15 be pavardžių. Viso Amerikos Lietuvių Tarybai suaukota \$2,305.15. Taip pat buvo kelios aukos kitoms organizacijoms: Lietuvių Bendruomenei \$75.00, Tautos Fondui \$40.00 ir BALF \$15.00.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

• Pigiai išnuomojamas nedidelis butas East 144 gatvėje. Dalinai butas apstatytas su baldais. (Bet galima ir be baldų). Pageidaujama suaugusiems. Skambinti 681-6509 po 5 val. vak.

• Perkant ir parduodant namus kreipkitės i Ed. Čapa — Capas Realty So., tel. 732-8242.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 17 D. Tradicinis Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos balius.

BALANDŽIO 25 D. DLK Birutės D-jos Clevelando skyriaus parengimas.

GEGUŽES 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos koncertas Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽES 8 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos vakaras. Programoje Toronto jaunimo ansamblis "Birbynė".

GEGUŽES 15-16 D. Clevelando ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽES 15 D. Vakarinė ir šokiai Nauj. parapijos salėje, mokyklai paremti, (531-8429).

GEGUŽES 22 D. Čiurlionio ansamblio išvykos P. Amerikon koncertas Nauj. parapijos salėje.

GEGUŽES 23 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas.

RUGSĖJO 25 D. tradicinis Dirvos vakaras.

SPALIO 23 D. Grandinėlis balius šv. Jurgio parapijos salėje.

PARDUODAMAS NAMAS

4 šeimų, 16 kambarių, 4 vonios. Namas yra Collinwood apylinkėje.

Tel.: 442-2702.

• Apdraudos reikalais geriausių patarnavimus gausite kreipdamiesi i Z. Obelenį tel. 531-2211.

SIMAS ANGLŲ KALBA

Pritarę sumanymui išleisti Jurgio Glaudos knygą SIMAS anglų kalba, rėmėjai aktyviai dalyvauja vajuje. Gautas papildomos žinios apie šiuos rėmėjus:

Po 100 dol.

Jonas Klimas, Gary, Ind. Dr. Snieguolė Jurskis, Philadelphia, Pa.

Po 50 dol.

K. S. Karpis, Cleveland, Ohio.

Los Angeles Dramos Sambūris, Los Angeles, Calif.

Jonas Belinis, Grand Rapids, Mich. (knygų užsakymas).

Dr. J. Zubrickas, Kankakee, Ill.

Po 30 dol.

Dr. D. Giedraitis, So. Elgin, Ill.

Po 25 dol.

Dr. Petras ir Elvyra Pamatiaičiai, Los Angeles, Calif.

American Lithuanian Club, Santa Monica, Calif.

Antanas ir Vanda Mažeikos, Los Angeles, Calif.

Gintautas Vitkus, Los Angeles, Calif.

Marcelė Vaičienė, Santa Monica, Calif.

Per dail. J. Bagdoną (22 dol.) New York, N. Y.

Tadas ir Valentina Kojeliiai (20 dol.) Chicago, Ill.

DRIVERS

For car Hauling. Experience preferred. Possibility of training for others. Driving licenses record must contain no suspension or revocations. Past employment references must be average or above in rating. Permanent assignment will place you on local Michigan and shorts delivery points. E. & L. TRANSPORT CO. 14201 Prospect, Dearborn, Mich.

SHELL OIL COMPANY

Has an excellent business opportunity for the right man. Proven high gallonage stations in Detroit & Suburbs. With excellent profit potential. For information call Mr. Zolman, Mr. Webber (313) 444-5000 days. Nights — Mr. Webber — 313-455-1638 Mr. Zolman — 313-293-5034

F E M A L E

PHYSICAL THERAPIST — Must be licensed in Ohio for position with large Home Health Agency. Experience desirable, recent graduate will be considered. Excellent working conditions; good fringe benefits including four weeks vacation. Salary negotiable. Contact Visiting Nurse Service of Summit County, 1659 W. Market Street, Akron, Ohio 44313. (26-32)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDELIOUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukites bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PAGERBĖ PRELATĄ J. SCHARNUS

Balandžio 4 dieną, Newarko lietuvių švč. Trejybės parapijos klebonas kun. Jonas Scharnus, šv. Tėvo pakeltas į Garbės Prelatą, buvo parapijiečių, giminių ir pažįstamų pagerbtas.

Iškilmingas šv. Mišias atnašavo prelatas Jonas J. Scharnus, asistuojant kunigams P. Totoraičiui ir D. Pocui. Gražiai giedojo šv. Cecilijos choras, prie vargonų K. Bagdonavičius. Lietuviškai laikomos šv. Mišios ir choro giesmės visiems padarė labai malonų išpūdį.

Pamokslą pasakyti pakviestas atvyko prelatas Jonas Balkūnas iš Maspeth, New York. Po bažnytinių iškilmių buvo pereita į parapijos salę pietauti.

Kaip bažnyčia, taip ir salė, gal pirmą kartą taip buvo perpildyta dalyviais. Reikia pastebėti, jei prelatui Scharnui pagerbimas buvo per labai trumpą laiką, sekmingai ir tvarkingai paruoštas ir įvykdytas, tai kun. P. Totoraičio nuopelnas.

Banketo programą pravedė kun. J. Barkus. Invokaciją sukalbėjo kun. P. Totoraitis. Pagrindinę kalbą pasakė kun. V. Jaskievicz, S.J., parapijiečių vardu kalbėjo prof. dr. J. Stukas. Po to sekė organizacijų atstovų sveikinimai. Paskutinis kalbėjo prelatas Jonas Scharnus, kuris nuoširdžiai padėkojo visiems prie parengimo prisidėjusiems, į pamaldas ir į banketą atvykusiems už sveikinimus ir dovanas. Prieš uždarant malda sukalbėjo kun. A. Matulis ir tuomi prelatas Scharnaus pagerbimo iškilmės baigtos.

Dalyviai dar ilgai kalbėjosi dalindamiesi maloniais išpūdziais ir klausdami vienas kito iš

Prel. Jonas Scharnus

kur taip daug žmonių atsirado ir kas darytina, kad visuomet taip būtų?

(ast)

* DR. J. GIRNIUS, remdamasis sutartimi su Lietuvių Fondu, rašo Lietuvių filosofijos istoriją. Pradėjo rašyti 1970 rugsėjo mėn. Per pirmuosius keturius mėn. koncentravosi -- Pr. Dovydatį kaip filosofą ir filosofijos žurnalo "Logos" redaktorių. Tuo pačiu metu vertino kitų šio žurnalo bendradarbių įnašą. Dalinai aptarė Pr. Dovydaičio opoento ir aušrininkų ideologą R. Bytauto filosofinį palikimą.

CHICAGO

ANTROJI POPIETĖ

Balandžio 18 dieną Lietuvių Tautinių Namų būstinėje, Chicagoje, bus antroji sekmadienių popietė. Pradžią 4 val. p.p.

Jos metu dalyviai turės malonią valandėlę, susipažinti su mūsų tremties jaunimo rašytoja Nijole Jankute-Užubaliene ir josios raštineja.

Popietės programos

Balandžio 3-4 d. Chicagoje įvykusiose apygardinėse krepšinio žaidynėse C klasės I vietą laimėjusi Neris komanda. Stovi iš kairės: komandos kapitonas Saigūnas Degutis, Jouce, Lauraitis, Puidokas ir Foley.

Amžina atmintim palydint mirusį

ANTANĄ JONAITĮ,

Jo žmoną IZABELĘ, dukrą RIMUTĘ su šeima ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame liūdesio dienoje

Aniceta ir Antanas Januškos

vedėja aktorė Eglė Vitulienė.

Trečioji sekm. popietė bus balandžio 25 d. su aktore Zita Kevalaityte-Visokiene.

LTN maloniai kviečia visus popietėse dalyvauti.

ČIA MANO ŽEMĖ

Vytauto D. Šaulių kuopos meno sekcija, vadovaujama Juozo Petrausko, tokiu vardu pastatė veiklą Jaunimo Centre kovo 28 d.

Veikalas patriotinio turinio, primenantis šių laikų Lietuvą.

Veikalą parašė pats kuopelės vadovas Juozas Petrauskas. Režisavo akt. Alf. Brinka. Grimas Korsako. Dekoracijos Petrausko. Scenos technika ir apšvietimas Žigo. Vaidino: tėvą kolchozininką — P. Tamkus, motiną — A. Markuzienė, sūnų — K. Juškevičius, milicijos viršininką — V. Navickas, Natašą — S. Petrauskaitė, jų dukterį — N. Viščiūtė, milicijos v-k-o padėjėją — J. Petrauskas, milicininką — A. Kvečas.

Aktoriai savo roles išpildė gerai. Nepamirština, kad čia vaidino mėgėjai — darbininkai, kuriems ir repeticijas suderinti sunku, nes nevienodos darbo pamainos, o kitiems studijos. Meilė scenai parodyta pilnu susikaupimu. Bendra išvada — veiklas puikus, vertas didesnio susidomėjimo. Kartotinas Chicagoje, o taip pat siūlytina parodyti ir kitoms didesnėms lietuvių apgyventoms vietovėms.

Po vaidinimo, Vyt. Didž. šaulių kuopos pirmininkas Vl. Išganaitis paprašė publiką pasilikti vaišėms.

Meno kuopelės vadovui ir veikalo autoriui buvo įteiktas adresas, o iškviesiems prieš publiką varduvininkams Juozams ir Juzėms — prisegta po baltą rožę.

Pr. Beinoras

PHILADELPHIA

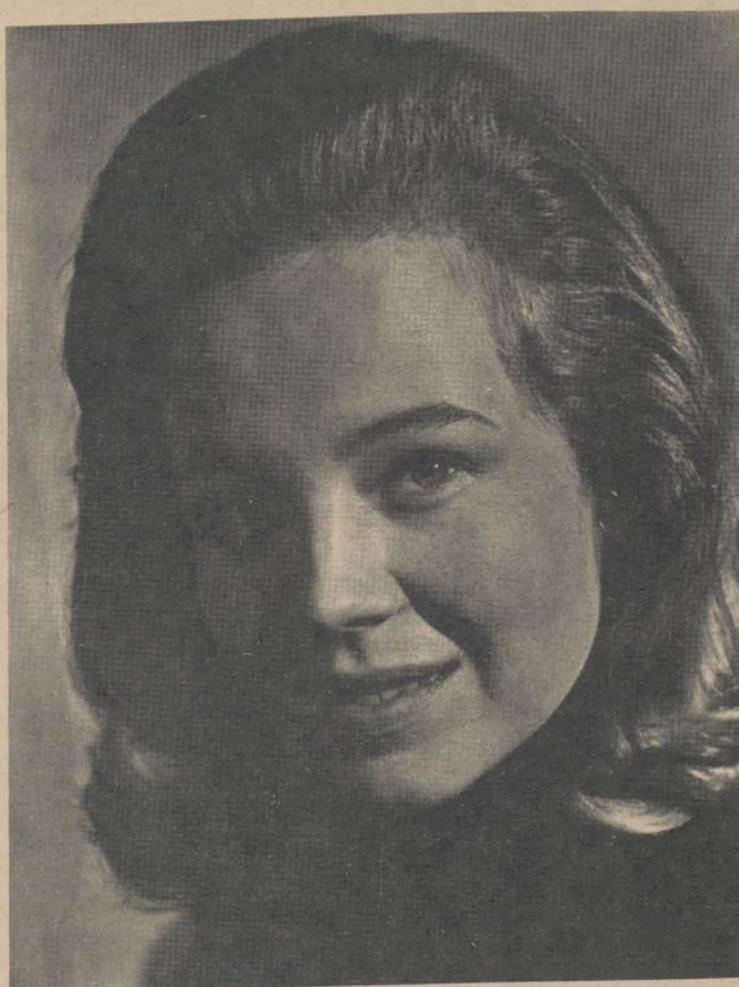
• "Nuo darželio iki daktarato — Lietuvoje ir Amerikoje" yra tema kurią nagrinės prof. Rimas Vaičaitis Philadelphiaus ALIAS skyriaus susirinkime 1971 m. gegužės 22 d., 7 val. vak. lietuvių banko salėje, 202 N. Broad St. Kalboje prelegentas palygins Amerikos ir Lietuvos pradinį, vidurinį ir aukštųjų mokyklų sistemas, jų progresyvumą, kokybę ir kiekybę. Bus pažvelgta į studento, inžinieriaus, ir mokslininko padėtį, ir universitetų įtaką teoretinių minčių pritaikyme praktinėje gamyboje. Gale paskaitos prof. Vaičaitis pasidalins mintimis Amerikos ir Lietuvos mokslinės technikos ateities klausimais.

Rimas Vaičaitis gimė 1941 m. Šakiuose. Iš Lietuvos į Chicago atvyko 1960 metais ir 1967 m. atsieikė bakalauro laipsnio aeronautinėje inžinerijoje University of Illinois, Urbanoje. Ten pat gavo magistrą ir daktaratą 1968 ir 1970 metais.

Eglė Vitulienė Bostono skautų suruoštoje Kaziuko mugėje vaišėnasi su jūrų skautais jų paviljone. R. Bričkaus nuotrauka

RETAS KONCERTAS BOSTONE

Solistė Aušra Vedeckaitė-Riegle, kurios rečitalis įvyksta Bostone Jordan Hall balandžio 25 d. 3 val. p.p.

Sekmadienį, balandžio 25 dieną, 3 valandą po piet, Jordan Hall salėje Bostone, Mass. bus retas savo sąstatu koncertas. Solistė Aušra Vedeckaitė Riegle, sopranas, talkinama smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir palydima pianisto Vytenio M. Vasyliūno duoda savistovą rečitalį, bene pirmą Bostone.

Programoje visidalykai parinkti dėl trio -- sopranui, smuikui ir fortepionui. Čia įeis trys Bacho arijos iš kantatų Nr. 58, 57 ir 36; dvi Mozarto arijos: "L'amerore" iš operos "Il Re Pastore" ir koncertinė arija "Jau šypso pavasaris"; Benjamin Godardo "Lopšinė" iš operos "Jo selyn"; Čaikovskio daina "Tiktai kas ilgesį pažįsta"; amerikiečio kompozitoriaus Arthur Foote "Airių liaudies daina" iš Gilbert Parker poemos "Pierre and his people".

Iš lietuviškos kūrybos bus Juozo Žilevičiaus Trio -- liaudies daina "Močiute širdelė", Juo

šiuo metu prof. Vaičaitis dėsto Civilinės ir Mechaninės inžinerijos departamentuose, Columbia University, Nyderlanduose. Gyvendamas Chicagoje Rimas priklauso lengvosios atletikos, Neries ir Aro sporto klubams. Jis dalyvavo tautinių šokių grupėje ir scenos darbuotojų sąjungos veikloje. Urbanoje pirmininkavo lietuvių studentų skyriui.

ALIAS skyriaus valdyba kviečia visus Philadelphiaus ir apylinkių lietuvius atsilankyti į šią paskaitą. Po paskaitos ir diskusijų seks skyriaus posėdis ir kavutė.

zo Naujajio "Oi neverk, motušėle" Maironio žodžiams, ir specialiai šiam koncertui parašyta Juliaus Gaidelio penkių dalių suita sopranui, smuikui ir fortepionui "Klaūno maldos", Leonarda Andriekauskio žodžiams. Suita parašyta laikotarpį nuo 24 rugsėjo iki 17 lapkričio 1969 metų.

Aušra Vedeckaitė Riegle yra baigusi Juliard Muzikos Mokyklą New Yorke. Toliau tęsė balso studijas pas prof. Newm an Leaghton, Memphis mieste, Tennesy. Po to nuvyko į Vokietiją, kur įstojo į Dardmuth Teatro Operos Mokyklą, o vasaros metu buvo priimta į Mozarteumą -- operos teatro studiją, Salzburge, Austrijoje. Būdamą Vokietijoje, šalia balso studijų davė ir koncertų. Amerikoje yra koncertavusi New Yorke, Bostone, Worcester, Philadelphia, New Havene, Clevelande, Chicagoje, Kennebunkporte, Elizabete, Tennesy.

Bostoniškė visuomenė turės progą išgirsti Aušrą Vedeckaitę Riegle pilname rečitalyje, palydimą dviejų bostoniškų muzikų, kurių seniai praėjęs koncertas turėjo neeilinio pasisekimo. Tad balandžio 25 dieną, 3 val. Jordan Hall salėje visi klausysime reto trio koncerto.

Bilietų kainos po 2,50 ir po 1,00 dolerį specialiai nužemintos, kad būtų visiems prieinama.

(r)

ŽILGSNIS Į MODERNIĄ SKULPTŪRĄ

Bostono LB Kultūros Klubas susirinkime balandžio 24 d., 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., Bostone, kalbės skulptorė Meila Balkuvienė tema: "Žvilgsnis į moderniąją skulptūrą".

Meila Balkuvienė - Kairiukštytė meną studijavo Amerikoje: yra baigusi New York Art Students League.

Su savo darbais dalyvavo eilėje grupinių parodų: Society of Young Americans Artists, New York Riverside muziejuje surengtoji lietuvių parodoj ir kt. Skulptorė Meila Balku-

vienė dabar yra reprezentuojama Ward-Nasse galerijos New Yorke.

Pastaruoju laiku gyvena ir turi savo darbų studiją Bostone.

WATERBURY

GUBERNATORIUS GLOBOJA GRANDINĖLĖS SPEKTAKLĮ

Pirmą kartą Waterburyje GRANDINĖLĖ atliks plačios apimties lietuviškų šokių spektaklį, pilną nuotaikos, jaunystės, naują savo sceniniu vaizdu, įdomų, įvairų tiek jauniems, tiek vyresniems, tiek kitataučiams.

Koncertas įvyksta š. m. gegužės 8 d., 8 val. vakaro John F. Kennedy High School Auditorijoje, Highland Ave.

Šį GRANDINĖLĖS spektaklį globoja Connecticuto Valstijos Gubernatorius Thomas J. Meskill.

Mums rašo

DR. J. ŠLIUPO TEISMAS

(Mažytis papildymas)

Dirvos Nr. 26 tilpo p. V. Domeikos rašinys apie Dr. J. Šliupo teismą N. Lietuvoje šiauliuose apie tai, kad Šliupas vienoje savo knygelėje išniekino ir įžeidė bažnyčios dogmas. Tame rašinyje V. Domeika, Šliupo bylos šiaulių apygardos teismo sąstatą, kaltintojus ir ekspertus išvardindamas, pamini, kad apie buvusio teisėjo Stanevičiaus likimą neteko nieko sužinoti. Gal ir daugiau kam yra nežinomas teisininko Juozo Stanevičiaus likimas, tai ir noriu keliais žodžiais apie Stanevičių papildyti.

J. Stanevičius iš Vokietijos atvykęs į šį kraštą 1949 m. kelis metus gyveno Gran Rapids, Mich., o vėliau persikėlė į Kenosha, Wisconsin ir gyveno Kenoshoje iki mirties. Juozas Stanevičius buvo gimęs Lietuvoje 1883 m. spalio 14 d., mirė Kenoshoje 1965 m. spalio 2 d. ir čia buvo palaidotas. Kelių Kenoshos buv. teisininkų rūpesčiu 1963 m. J. Stanevičiui buvo suruoštas jo 80 m. amžiaus pagerbimas. Dalyvavo daug tautiečių ir Stanevičiaus kolegų iš Chicagos, kaip R. Skipitis, J. Kasakaitis, Laucevičius ir kt. Stanevičius čia giminių neturėjo. Jam mirus Kenoshos lietuvių pastangomis jis buvo gražiai palaidotas, o ant jo kapo buvo pastatytas granitinis antkapis su lietuvišku užrašu "Juozas Stanevičius iš Šilalės 1883-1965". Žodis "iš Šilalės" rišasi su Juozo Stanevičiaus gimtąja vieta. Jis bvo gimęs Ryškų k. Šilalės vls. Tauragės aps.

Tai tiek apie Juozo Stanevičiaus likimą. Vl. Sk.

• Lietuvių Profesorių Draugija spausdina knygą "Lietuvos Universitetas 1579-1944 m.", kuri kainuos 15 dolerių. Profesorių Draugija prašo knygos išleidimą paremti ją prenumeruojant, įsirašant mecenatais — 500 dol. auka, garbės prenumeratorių — 100 dol., ar rėmėjais — bet kuria suma.

Prenumerata ir pinigai siunčiami vardu: "Lietuvos Universitetas", 6015 South Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ